

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

1^E JAARGANG

WOENSDAG 11 OCTOBER 1916

No. 41

INHOUD

	Blz.
HET ZUIDERZEE-WETSONTWERP	641
Introductie van Duitsche scheepvaartandeelen aan de Amsterdamsche beurs	643
Moelijkheden der jam-industrie	644
Index-cijfers	645
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	645
MAANDCIJFERS:	
Inklaringen op Amsterdam en Rotterdam	646
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	646—654
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende, alsmede gegevens voor de afdeling „Statistieken en Overzichten” gelieve men te zenden aan het secretariaat, Geldersche Kade 21 b, Rotterdam, telefoon No. 10685.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

10 OCTOBER 1916.

In den algemeenen toestand van de geldmarkt kwam gedurende de afgelopen week al zeer weinig verandering. Particulier disconto opende op $1\frac{1}{4}$ à $1\frac{1}{2}$ pCt. en daalde geleidelijk tot $1\frac{1}{4}$ à $1\frac{1}{4}$ pCt. De prolongatierente noteerde vrijwel de geheele week 2 pCt.

Op het gebied van emissies valt onder meer te vermelden een 4 pCt. leening van de gemeente Amsterdam ad 10 miljoen gulden en een uitgifte van 3 miljoen gulden 5 pCt. obligatiën van de gemeente Soerabaja.

* * *

De wisselmarkt was zeer kalm, de koersen bleven ongeveer op dezelfde hoogte. Het eenige opmerkelijke was een vernieuwde rijzing van den Zweedschen koers en eenige vraag voor Zwitserland, eveneens op verhoogde koersen. De vele betalingen, welke nog door den houthandel in Zweden te doen zijn, hebben het hare tot de rijzing bijgedragen, terwijl ook de meerdere vraag voor Zwitserland daar grootendeels mede in verband stond.

Het Roemeensche devies mag zich, sedert het land aan den oorlog mede doet, verheugen in een bijzondere vraag; de koers was sedertdien geleidelijk stijgend. De afgelopen week ging het met een sprong naar boven, zoodat het nu circa 40 noteert, een sedert maanden niet bereikt hoogtepunt.

Mandele

HET ZUIDERZEE-WETSONTWERP.

Eindelijk dan is weder een ontwerp van wet ingediend tot afsluiting en gedeeltelijke drooglegging van de Zuiderzee! Deze verzuchting treft niet onzen wakkeren Minister van Waterstaat, die zoo groote verdiensten op dit gebied heeft, en gaarne voortvarend genoeg geweest zou zijn om dit plan reeds veel vroeger tot uitvoering te brengen. Omstandigheden zijn echter telkens oorzaak geweest tot weder verschuiving van deze grootsche onderneming. Wel gerechtigd echter is de twijfel of wij Hollanders ons niet te veel laten ophouden door „omstandigheden”, en of wij niet beter deden die omstandigheden meer ondergeschikt te maken aan onzen wil. Een beetje meer energie zou ons als natie wel te stade komen.

De Minister maakt in zijne Memorie van Toelichting dadelijk een duidelijk onderscheid tusschen de twee hoofdfactoren van dit wetsontwerp, zijnde de afsluiting en de gedeeltelijke droogmaking.

Wij kunnen niet genoeg den moed en het doorzicht van den Minister prijzen, dat hij vóór alles het groote beginsel der afsluiting heeft gesteld; immers reeds de afsluiting op zichzelf zal voor ons land een daad van zeer groote beteekenis zijn. In ons polderland is de Waterstaat een overwegend belang, althans in de laag gelegen provinciën, die wij rondom de Zuiderzee vinden. Die waterstaatstoestand dan van vijf onzer belangrijkste provinciën zal in de toekomst voor een groot gedeelte beheerscht worden door die afsluiting, en wel in zeer gunstigen zin. Men zegt gaarne in Nederland, dat wij ons land aan het water hebben ontruikt en tegen het water moeten blijven beschermen. Ten aanzien van de om de Zuiderzee liggende provinciën is dit in meer dan één zin waar; niet alleen tegen het water, maar bepaaldelijk tegen het zoute water hebben wij die landsdeelen te beschermen. Aan vele zijden dringt dat zoute water door, en door de rampspoedige overstromingen in Noord-Holland na den storm van 13/14 Januari 1916 is weder duidelijk gebleken welk een verwoesting en achteruitgang dat zoute water kan aanrichten, indien het de overhand verkrijgt. Een zoodanige ramp behoort gelukkig tot de uitzonderingen; maar geeft men zich wel rekenschap van het nadeel, dat jaarlijks gebracht wordt door de niet te vermijden inlating van zout water bij de schutting van schepen uit Zuider- of Noordzee? Na de afsluiting zal door het IJsselmeer een zoetwaterboezem geschapen worden, zoo groot en zo gemakkelijker op een voorgeschreven peil te houden van 40 tot 20 centimeter minus N. A. P., dat het zoute water uit alle omliggende provinciën gebannen kan worden en de hoogte van het zoete water met volkomen zekerheid al naar behoefte kan geregeld worden. De Minister kan dan ook terecht in zijne Memorie van Toelichting wijzen op de drie groote voordeelen, aan de afsluiting verbonden, dat men voortaan geheel in handen zal hebben:

1°. de waterverversching, 2°. de waterloozing en 3°. de waterkeering. Nader in korte woorden uiteenzet geteekent dit:

1°. In alle vaarten, kanalen, boezems, enz., en dus ook in alle putten, in gebruik voor huishouding of

veestapel, zal in de toekomst voldoende zoet water zijn, dat bovendien door een vernuftig, doch eenvoudig systeem van spuien gedurende tweemaal zes uren in het etmaal door flinke doorstroming in alle hoofdvaarten en grachten kan worden ververscht. De reeds veel verbeterde verversching der Amsterdamsche grachten in de laatste jaren kan bewijzen, welk een weldaad zulk een doorspuien met frisch water is; en in Amsterdam is het op het oogenblik voor een deel nog brak water.

2°. De hooge binnenwater-standen, waaronder vooral Friesland en de Vechtstreek in Noord-Holland zoo gebukt kunnen gaan, zullen in het vervolg geheel voorkomen kunnen worden.

3°. Aan den anderen kant kan ook eene instrooming van ongewenscht water volledig worden belet; die instrooming kan ongewenscht zijn, òf omdat slechts brak of zout water naar binnen zou kunnen komen, òf omdat door storm-opwaaing het buitenwater te hoog kan worden opgestuwd, waardoor gevaar voor doorbraak of werkelijk bezwaar wegens overstroming wordt ondervonden. Men verwarre hiermede niet de jaarlijksche overspoeling van eenige uiterwaarden bij Harderwijk en eenige andere plaatsen, alwaar die buitendijks gelegen gronden juist voordeel trekken uit het laagje slib, dat na onderloopen met Zuiderzeewater overblijft. Dit verschil zij ter vermijding van verwarring slechts even aangestipt; de ruimte gedooft niet hierop verder in te gaan.

Andere economische voordeelen van de afsluiting zijn, dat de scheepvaart zeer zal worden gebaat; de onstuimige, dikwijls kribbige zouten plas zal veranderd worden in een veel rustiger zoetwater-meer; het water zal overal op diepte blijven, waar noodig na uitbaggering; de last van havens, die alleen met hoogtijwater te bereiken zijn, zal ophouden te bestaan; de hevige stroom, als o.a. allen zeilers bekend in het Krabbersgat bij Enkhuizen, komt te vervallen; een net van nieuwe kanalen zal in aansluiting aan het IJsselmeer worden gemaakt.

Het landverkeer zal door eene directe spoorwegverbinding over den afsluitdijk tusschen Noord-Holland en de Noord-Oostelijke provinciën (Amsterdam—Leeuwarden) met niet minder dan 56 Kilometer worden verkort. (De nieuwe groote werken bij Halfweg aan de spoorlijn Amsterdam—Haarlem leveren slechts een tijdsparing van 1½ minuut op!)

Het heeft ons getroffen, dat de Memorie van Toelichting zeer sober en zeer voorzichtig is gesteld; tal van voordeelen, welke nog zouden genoemd kunnen worden, gaat de Minister met stilzwijgen voorbij; o.a. de ons allen nog zoo versch in het geheugen liggende ramp der overstroming in Januari 1916. De Minister meet daarentegen de kosten der onderneming zoo breed mogelijk uit. En in denzelfden gedachtengang, om de zaak toch vooral niet te gunstig voor te stellen, verklaart de Minister zelfs, dat al die groote voordeelen van de afsluiting op zich zelve hem nog geen aanleiding zouden geven het voorstel tot afsluiting in te dienen, vooral wegens de hooge kosten, aan de afsluiting en een aantal bijkomende werken verbonden, geschat op een uitgaaf van 66½ miljoen gulden. Menigeen zal dit in zooverre niet met den Minister eens zijn, omdat velen de waarden dier voordeelen hooger zullen aanslaan, vooral indien men daarbij in aanmerking neemt, dat onder die bijkomende werken zeer verschillende afzonderlijke uitgaven voor andere zaken van openbaar nut zijn opgenomen, als bijv. de verbetering van het Zwolsche Diep, de verbetering van de scheepvaart op den IJssel tot bij Wijhe, de uitdieping van vele havens, het maken van nieuwe kanalen, de reorganisatie van het kwijnende visscherij-bedrijf op de Zuiderzee en de pensionneering van alle visschers, die thans den leeftijd van 50 jaren hebben bereikt, en nog eenige meer.

Aangezien de Minister echter aan die afsluiting wil verbinden eene drooglegging van vier groote polder-

afdeelingen, tezamen groot 211.000 Hectaren, acht hij de voorafgaande afsluiting alleszins gewettigd.

Bezien wij thans kortelijks die plannen tot inpoldering.

Aan de hand van de voorstellen der Zuiderzee-Vereeniging, eenigszins gewijzigd door de Staats-commissie van 1892, stelt de Minister zich voor om de vier groote droogmakingen, van vele kaarten reeds bekend, achtereenvolgens tot uitvoering te brengen. Die vier polders zullen zijn: de Noord-Westelijke bezuiden Wieringen, groot 21.700 H.A.; de Zuid-Westelijke tusschen Marken en Hoorn, groot 31.520 H.A.; de Noord-Oostelijke bezuiden Friesland, groot 50.850 H.A., en de Zuid-Oostelijke langs de kusten van Gelderland en Utrecht, groot 107.760 H.A.; tezamen 211.830 H.A. Bepaald vruchtbaar land zullen 194.410 H.A. zijn, terwijl 17.420 H.A. uit zandgronden zullen bestaan, waarvan echter met de moderne wetenschappelijke methoden van landbouw een groot gedeelte ook nog voor cultuur geschikt gemaakt kan worden. Alhoewel dit groote plan reeds van den aanvang af in uitzicht wordt gesteld, meent de Minister toch voorloopig het plan te moeten beperken tot de twee westelijke polders na voltooiing van de afsluiting. De droogmaking van de twee Oostelijke polders moet in ieder geval veel later ter hand genomen worden.

In het midden wordt een groote waterplas in stand gehouden, genaamd het IJsselmeer, met een oppervlakte van 145.000 H.A., zijnde nog grooter dan de oppervlakte van alle overige meren, rivieren, kanalen en overige wateren in Nederland tezamen genomen. Als boezem voor een reservoir van zoetwater zal dit binnenmeer dus zeer voldoende zijn. Op dit meer zullen de IJssel en een aantal kleinere rivieren uitloopen; de omvang van dit binnenmeer waarborgt, dat die uitloozing zonder hinder zal kunnen voortgaan, ook indien door storm uit het N.W. en N. de zeestanden buiten Wieringen gedurende verscheidene etmalen zoo hoog zullen zijn, dat spuiing door de 10 sluisen bij Wieringen niet mogelijk zal zijn.

De kosten der werken zijn voorzichtigshalve veel hooger geschat dan in 1892/94, omdat aangenomen is, dat de eenheidsprijzen van loonen en grondstoffen thans belangrijk duurder zullen zijn. Een groot bezwaar behoeft deze verhooging niet te zijn, omdat in dienzelfden tijd het opbrengst-vermogen door de zeer verbeterde landbouw-methoden in verhouding veel meer is gestegen en ook de prijzen der producten hooger zijn geworden. Met beslistheid kan men dus aannemen, dat de uitkomsten van de cultuur op de drooggelegde gronden ook veel beter zullen zijn dan in 1892/94 kon worden geschat.

De kosten worden dan begroot: voor den afsluitdijk van de Hollandsche kust over Wieringen naar Piaam in Friesland f 55 miljoen, inclusief het nieuwe kanaal van Piaam naar Harlingen en de verbetering der omliggende havens, f 5 miljoen voor de verbetering van het Zwolsche Diep en f 6 miljoen voor de voorziening in de visscherij-belangen. Met onvoorziene uitgaven wordt dit een kostencijfer van rond f 66 miljoen. De droogmaking van de twee westelijke polders wordt op f 44 miljoen geschat.

Er zijn in den laatsten tijd stemmen opgegaan om de juistheid dier berekeningen in twijfel te doen trekken. Die bedenkingen waren echter zeer vaag. Men argumenteerde, dat de Solo-vallei, het Panama-kanaal en nog eenige andere groote ingenieurs-werken zulk een misrekening hadden opgeleverd. Een dergelijk argument heeft geen waarde en kan slechts onkundigen den schrik om het hart jagen; immers men kan gemakkelijk op evenveel, zoo niet meer, andere werken wijzen, waarbij de kostenraming wel is uitgekomen of zelfs medegevallen. En het werk van de Zuiderzee is wel groot, doch in aard en uitvoering met onze hedendaagsche techniek feitelijk zeer eenvoudig. Men kent bovendien door en door de geheele plaatselijke ge-

steldheid; duizenden boringen hebben plaats gehad, waardoor men in ieder onderdeel precies de gesteldheid van den grond kan opgeven. En soortgelijke werken, welke reeds in het klein in hetzelfde gebied zijn uitgevoerd, hebben de juistheid en duurzaamheid der ontworpen plannen zonder eenige quaestie aangetoond. Zoo bijv. de havenwerken en dammen bij Stavoren, die soortgelijken strijd tegen de elementen, als waartegen de afsluitdijk bestemd moet zijn, thans sedert vele jaren zonder eenigen tegenvaller hebben kunnen volhouden. En sedert dien tijd is de techniek weder zooveel vooruitgegaan! Kleinmoedigen kunnen altijd met bezwaren aankomen, maar dergelijke lieden brengen dan ook niets tot stand.

Een zeer belangrijk onderwerp naast de technische uitvoering van het werk is natuurlijk de economische ontwikkeling van de onderneming: de wijze van uitgifte der gronden, waarbij zooveel mogelijk moet worden gestreefd naar het vormen van een nieuwen eigen-erfden boerenstand in de polders; de vestiging van de nieuwe gemeenten met al wat daartoe behoort; de maatregelen om daling van grondwaarde in het overige deel des lands door te groot aanbod opeens van gronden te voorkomen; het financieel beheer der nieuwe grondgebieden; de aankweeking van een nieuwe zoetwatervisscherij in het groote IJsselmeer en de polderwateren en kanalen; het scheppen van nieuwe markten, enz. enz. Op dit punt is de Memorie van Toelichting zeer sober, en kon die ook sober zijn, omdat verwezen wordt naar de verschillende uitvoerige studiën over al die zaken, door de Zuiderzee-Vereeniging in de laatste twintig jaren uitgegeven; de Minister verklaart in het kort zich daarbij aan te sluiten, om in den geest dier voorstellen de economische zijde van de onderneming te doen ontwikkelen. De Minister stelt zich dan ook voor, dat naast den Staat als uitvoerder eene Commissie van deskundigen op verschillend gebied zal optreden om voorstellen voor die uitvoering te overwegen en aan de Regeering voor te leggen.

Het groote plan is thans aan het Nederlandsche volk voorgelegd. Ons land kan thans een werk van vrede ondernemen, dat schitterend kan afsteken tegen de vreeselijke oorlogsverwoesting om ons heen. Er behoort natuurlijk moed toe om een dergelijk groot plan te ondernemen; laat ons land nu eens moed in die richting toonen. Meer dan ooit is in dezen oorlogstijd gebleken in welke mate wij voor onze eigen voeding van het buitenland afhankelijk zijn en als onze burenen niet goedgunstig beslissen, kan door afsnijding van toevoer zelfs de honger in ons land komen. De noodzakelijkheid der volmaking van militaire verdedigingsmiddelen wordt thans algemeen erkend, en zonder aarzelen brengt ons land in onze geschiedenis ongekend groote sommen op voor onze militaire verdediging. Hier ligt thans voor ons een plan om onze economische onafhankelijkheid zeer en zeer belangrijk te versterken, om in ons eigen midden een groot gebied voor nieuwe welvaart te openen, in beteren zin dan de aan het water ontwoekerde Haarlemmermeer, en meer dan tienmaal zoo groot. De zeer groote uitgaven voor mobilisatie en militaire toerusting moeten worden opgebracht, maar zijn dan ook verder improductief; op den duur is dat verloren geld. Hier wordt een lang niet zoo groote uitgaaf verlangd, verdeeld over 20 tot 30 jaar, dus zeker niet te hoog voor onze krachten, om een werk tot stand te brengen, dat in toenemende mate in de toekomst onze economische welvaart zal verhoogen, dat als een pracht-voorraadschuur in het midden van ons land, onze weerbaarheid groter zal maken. Kan, ja mag men dan nog langer aarzelen dit werk te ondernemen? De oorlogstoestanden in de ons omringende landen, ook in ons eigen land, zijn een doorlopend pleidooi voor deze „daad“.

Aan het voorstel der Regeering is dan ook slechts

één zwakke zijde: dat de uitvoering zal worden opgeschort tot onze militaire macht voldoende lessen uit den oorlog zal hebben geput om te beoordeelen welke verdedigingswerken noodig zullen zijn voor den nieuw te scheppen toestand. Met volle erkenning van de toewijding onzer militaire deskundigen zouden wij toch willen vragen of dit nu eigenlijk niet is de paarden achter den wagen spannen. Onze militaire toebereidselen moeten onze onafhankelijkheid en onze welvaart beschermen; de militaire maatregelen zijn geen hoofdzaak, doch gevolg. Moet nu een zoo krachtig middel tot verhoogen van onze welvaart ongebruikt blijven tot de militairen theoretisch hun nieuwen weg gevonden hebben in het doolhof van nieuwe uitvindingen op oorlogsgebied, of moeten wij beginnen met eerst onze welvaart en ons economisch weerstandsvermogen te verhoogen, en onze militaire verdediging daaraan pasklaar maken? Men moet zich haast verwonderen, dat men een dergelijke vraag zal moeten stellen in het tegenwoordig stadium van den oorlog, nu steeds meer blijkt, dat de militaire krachten over en weer een evenwicht hebben gevonden, doch dat één der voornaamste factoren tot eindelijke beslechting van den reuzenstrijd zal te vinden zijn in het economische uithoudingsvermogen der strijdende volken.

De eenige groote schaduw op het verdienstelijke ontwerp van Minister Lely is dus, dat de militaire macht het veto kan blijven uitspreken over deze onderneming op grond dat de leiders der landsverdediging het in theorie nog niet eens mochten zijn over het resultaat, dat uit de militaire lessen van dezen oorlog te trekken zal zijn. Wie zal dit resultaat met volkomen zekerheid kunnen vaststellen, nu nog bijna dagelijks nieuwe oorlogswerktuigen en oorlogsmethoden worden uitgevonden? Wie zal kunnen verklaren wanneer het tijdstip zal aanbreken, dat de militaire deskundigen eens van zin kunnen verklaren, dat zij die wetenschap voldoende hebben verkregen?

Mag men bij eene dergelijke groote onzekerheid een zoo groot landsbelang op den achtergrond schuiven, de daad van directe krachtsversterking ten achter stellen bij het theoretisch zoeken naar verbetering der weermiddelen van militair standpunt?

Dat is een zeer zwakke zijde van het wetsontwerp. Moge onze Volksvertegenwoordiging, den Minister in zijn schoon streven tegemoetkomend, alsnog eene betere oplossing vinden voor deze betreuwenswaardige oorzaak tot verder dralen.

G. VISSERING.

INTRODUCTIE VAN DUITSCHER SCHEEPVAARTAANDEELEN AAN DE AMSTERDAMSCHER BEURS.

Een medewerker schrijft:

In dezen oorlogstijd worden vaak weinig belangrijke gebeurtenissen tot groote politieke feiten opgeblazen, waarmede geheel Europa zich bemoeit. De aankondiging van eenige Amsterdamsche makelaars in effecten, dat zij aandelen Hamburg-Amerika Lijn of Norddeutsche Lloyd tot een zekeren koers verhandeld hebben, heeft zelfs Franschen journalisten aanleiding gegeven tot een lang artikel met vele onjuistheden.

Feitelijk is de zaak van weinig belang. Eenige arbitrage-huizen hebben, vermoedelijk in overleg met hunne Duitse correspondenten, door bemiddeling van makelaars in effecten een poging gewaagd, bovengenoemde aandelen ter beurze van Amsterdam onder te brengen.

Het succes is echter vrijwel nihil geweest. Alleen reeds om technische redenen zou een fiasco kunnen zijn voorspeld. Immers, niet dan uit een speculatief oogpunt, als „peace-baby“, hebben deze aandelen belang en juist dan is het voor den koper een zeer groot bezwaar, dat de stukken ter beurze niet beleenbaar zijn en voorloopig ook niet zullen worden, zelfs niet,

wanneer f 500.000 in Nederland geplaatst is. Obligatiën zijn — en terecht — in zeer groote bedragen uit het buitenland (speciaal Duitsland en Engeland) hier ingevoerd. Voor beleggingsdoeleinden is de al dan niet beleenbaarheid van weinig belang, maar met speculatieve aandeelen is het anders gesteld: de „kleine dobbelaar” interesseert zich in geen geval voor onbeleerbare fondsen en de groote speculant kan waarlijk genoeg objecten voor zijn speelzucht vinden. Al wilde hij zich maar tot Reichsmarken bepalen, dan zou hij nog veel beter Duitse bankbiljetten, Duitse bankaccepten of wel obligatiën kunnen koopen.

Maar, en hiermede komen wij tot de hoofdoorzaak, het Nederlandsche publiek heeft sinds den oorlog (it is an ill wind that blows nobody good) veel grooter belangstelling voor nationale fondsen aan den dag gelegd dan ooit te voren. Bijkans zonder uitzondering zijn Nederlandsche en koloniale waarden sterk in koers gestegen en koopers van deze fondsen hebben dan ook bijna alle geld verdiend. En nu ook op de Amerikaansche markt geld verdiend wordt, heeft men heusch aan geen Duitse fondsen behoefte.

Het tijdstip is trouwens slecht gekozen; de aandeelen zullen eerst bij beëindiging van den krijg voordeel voor de bezitters kunnen afwerpen en dat tijdstip wordt althans ter beurze nog ver weg geacht.

De bovenvermelde redenen gelden meerendeels voor alle in te voeren buitenlandsche aandeelen en men behoeft ook onzes inziens voorloopig niet voor overstroming met dergelijke fondsen bevreesd te zijn.

De kansen op eene pénétration pacifique zijn tenminste grooter!

MOEILIKHEDEN DER JAM-INDUSTRIE.

Een medewerker schrijft:

Ten tweeden male is dit jaar de jam-industrie bij den export harer producten in moeilijkheden komen te verkeerren. De eerste maal geschiedde zulks tijdens het voorjaar, toen de schaarschte aan suiker leidde tot een streng gehandhaafd uitvoerverbod van „alle suikerhoudende producten”. Export van suikerhoudende jams, marmeladen e.d. werd sedert dien vrijwel alleen naar de Nederlandsche koloniën mogelijk. Dat desniettegenstaande de jam-industrie vrij geregeld kon doorwerken en ook kon blijven exporteeren, was voor een goed deel gevolg der omstandigheid, dat voor de vervaardiging der producten in plaats van suiker gebruik kon gemaakt worden van het surrogaat, de glucose, die in overmatige hoeveelheid beschikbaar kon gesteld worden, omdat men in overvloedige mate beschikte over de grondstof er van, het aardappelmeel. Misschien heeft zelfs nooit te voren de jam-industrie een zoo bloeiend bestaan geleid als juist tijdens de periode van het uitvoerverbod van alle suikerhoudende producten.

De aanleiding daartoe was vrij eigenaardig. De glucose-industrie, die zoo goed als geheel voor het binnenland werkt, ontving van de aardappelmeelfabrieken haar grondstof tegen f 17 à f 18 per 100 K.G. en was zodoende in staat haar afnemers, w.o. de koek- en jam-industrie, tegen den zeer redelijken prijs van f 25 à f 26 glucose te leveren. Om de glucose-fabrieken eenigszins tegemoet te komen, maakten de aardappelmeelfabrieken, die zelf een gouden tijd doorleefden, geen bezwaar, indien een weinig van de glucose werd geëxporteerd, ook al was voor de vervaardiging van deze glucose alleen z.g. binnenlandsch meel gebezigd. Zodoende werd dan ook door de meelfabrieken goedgevonden, dat jam met glucose, appelstroop met glucose e.d. werd geëxporteerd, zonder export-certificaat van het meel, dat voor de vervaardiging der glucose gediend had. Voor de meelfabrieken deed dit er trouwens ook weinig toe; men stelde alleen wat méér balen meel voor het binnenland beschikbaar dan het geval zou zijn geweest, indien alle export-glucose van export-meel gemaakt had moeten

worden. Deze winstderving getroostte men zich gaarne, ten einde allerlei toezicht en formaliteiten te ontgaan; en bovendien steunde men de glucose-industrie, die in normale tijden vaak een steun voor de meel-industrie is geweest.

Met dat al zag men één gevolg voorbij. De Nederlandsche jam- en appelstroop-industrie kreeg voor haar export-jam en export-appelstroop de beschikking over glucose van f 26 per 100 K.G. en had daardoor een geweldigen voorsprong op den buitenlandschen jamfabrikant, die voor zijn glucose ca. f 65 à f 70 moest betalen. Immers de glucose van den buitenlandschen fabrikant was gemaakt uit exportmeel van f 50 à f 55, onverschillig of de vervaardiging in Nederland of in het buitenland had plaats gevonden. Waar nu bv. appelstroop tot 60 en 65 pCt. glucose bevat, behoeft het geen nadere uiteenzetting, dat de buitenlandsche fabrikant niet concurreren kon tegen den Nederlandschen industriëel, die een der hoofdgrondstoffen f 40 à f 45 per 100 K.G. goedkoop had. Het gevolg was begrijpelijkerwijs een sterk verhoogde vraag naar het Nederlandsche product, maar ook — en dit was erger — een sterk verhoogde prijs in het eigen land van het Nederlandsche product. Sprongsgewijs liepen de prijzen op, totdat zij ruim 100 pCt. hooger waren dan in normale tijden; de Nederlander, die appelstroop wenschte, moest die tegen den buitenlander op betalen. Daarbij liepen de prijzen van appels en ander fruit buitengewoon op, omdat de Nederlandsche fabrikant, niet gehandicapt door de dure glucose, een voorsprong op zijn buitenlandschen mededinger bleef behouden, ook al had deze goedkoop fruit.

Zulk een gevolg nu had niemand gewild. Men leverde goedkoop meel, opdat de glucose-industrie regelmatig zou kunnen voortwerken en hare afnemers tegen redelijke prijzen bedienen en nu werd het goedkope meel oorzaak van dure jams en duur fruit, doordien de jam-industrie misbruik maakte van haar verleende faciliteiten. Wilde men den Nederlandschen verbruiker tegen redelijken prijs aan jam en appelstroop helpen, dan moest, hoe paradoxaal het ook lijkt, de Nederlandsche jam-industrie voortaan haar glucose duurder betalen, d.w.z. zij zou voor export-jam geen gebruik meer mogen maken van glucose van binnenlandsch meel. Deze weg is ingeslagen en sinds een paar weken bestaat dan ook de bepaling, dat export van glucose-houdende producten slechts mag geschieden, als voor de glucose een export-certificaat van meel wordt overgelegd. De voorsprong van den Nederlandschen fabrikant op zijn buitenlandschen mededinger is weg en daarmee de export ook: de kip, die de gouden eieren legde, is geslacht.

Immers aan een export van glucose-houdende jams, marmeladen en stroopen onder voorwaarde, dat exportcertificaat van meel wordt overgelegd, is geen denken. Deze jams zijn tweede-kwaliteits-artikel en zouden duurder zijn dan het eerste-kwaliteits-product, dat met suiker bereid is; het spreekt vanzelf, dat onder deze voorwaarden buitenlandsche afzet is uitgesloten.

Doch hiermede is de zaak niet ten einde. De rationeele eisch der regeering — geboden door de omstandigheid, dat de jamfabrieken de prijzen noodeloos opjoegen — in zake consent voor glucose; beëindigde niet alleen den export der tweede-kwaliteits-jam en stroopen, maar bracht daarmee tegelijk aanmerkelijke schade toe aan de glucose-fabrieken, die hun afzetgebied zeer zagen inkrimpen. Tweeërlei inperking dus van bedrijven, zonder dat het land er eenig voordeel van heeft. Vandaar een zoeken, hoe men de verschillende belangen tot overeenstemming kan brengen. De Nederlandsche verbruiker zal zijn jam moeten betalen in overeenstemming met den glucoseprijs; de aardappelmeel-industrie zal het meel voor de export-jam moeten leveren tegen zoodanigen prijs, dat

deze jam de concurrentie kan volhouden tegen de suikerhoudende jams. Bijgevolg zal men eerlang drie soorten glucose-prijzen hebben, n.l. allereerst een prijs van glucose voor eigen gebruik, voorts een van glucose, die als zoodanig wordt uitgevoerd en vervaardigd is van meel met certificaat, en ten slotte glucose, benodigd voor export-jam en gemaakt uit tegen een middenprijs geleverd meel.

Het is op deze basis, dat men nog naar een oplossing zoekt.

Waarijk, de verhoudingen worden wel ingewikkeld.

INDEX-CIJFERS.

Het cijfer van The Economist, dat de verhouding uitdrukt tusschen den prijsstand van het oogenblik en het gemiddeld niveau in de jaren 1901/05, heeft thans de 200 overschreden, zoodat de tegenwoordige prijzen van de betrokken artikelen dooreen genomen tweemaal zoo hoog zijn als in de genoemde basisjaren. Ook voor de groepcijfers wijkt de verhouding niet ver van de 2 af: voor granen en vleesch is ze juist ongeveer 2, voor andere voedings- en genotmiddelen 1,8, voor weefstoffen 1,9, voor delfstoffen 2,3 en voor diversen 2,4.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Grondstoffen textiel-industrie.	Delfstoffen.	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) . .	500	300	500	400	500	2200	100,0
1 Januari 1914	563	355	642	491	572	2623	119,2
1 April „	560	350 1/2	626 1/2	493	567	2597	118,0
1 Juli „	565 1/2	345	616	471 1/2	551	2549	115,9
Einde Juli „	579	352	616 1/2	464 1/2	553	2565	116,6
„ Aug. „	641	369	626	474	588	2698	122,6
„ Sept. „	646	405	611 1/2	472 1/2	645	2780	126,4
„ Oct. „	656 1/2	400 1/2	560	458	657	2732	124,2
„ Nov. „	683	407 1/2	512	473	684 1/2	2760	125,5
„ Dec. „	714	414 1/2	509	476	686 1/2	2800	127,3
„ Jan. 1915	786	413	535	521	748	3003	136,5
„ Febr. „	845	411	552 1/2	561 1/2	761	3131	142,3
„ Mrt. „	840	427	597	644	787	3305	150,2
„ April „	847	439 1/2	594 1/2	630	816	3327	151,2
„ Mei „	893	437	583	600	814	3327	151,2
„ Juni „	818	428	601	624	779	3250	147,7
„ Juli „	838 1/2	440 1/2	603	625	774	3281	149,1
„ Aug. „	841	438 1/2	628	610 1/2	778	3296	149,8
„ Sept. „	809 1/2	470 1/2	667	619 1/2	769 1/2	3336	151,6
„ Oct. „	834	443 1/2	681	631 1/2	781	3371	153,2
„ Nov. „	871 1/2	444	691	667 1/2	826	3500	159,1
„ Dec. „	897	446	731	711 1/2	848 1/2	3634	165,1
„ Jan. 1916	946 1/2	465	782 1/2	761 1/2	884 1/2	3840	174,5
„ Febr. „	983	520 1/2	805 1/2	801 1/2	897 1/2	4008	182,2
„ Mrt. „	949 1/2	503	796 1/2	851	913	4013	182,4
„ April „	970 1/2	511	794 1/2	895	1019	4190	190,5
„ Mei „	1024	529	805	942	1019	4319	196,3
„ Juni „	989	520	794	895	1015	4213	191,5
„ Juli „	961	525	797	881	1040	4204	191,1
„ Aug. „	999 1/2	531 1/2	882	873	1086	4372	198,7
„ Sept. „	1018	536 1/2	937	858 1/2	1073	4423	201,0

In de afgelopen maand was in de eerste plaats een prijsstijging voor weefstoffen waar te nemen, waaronder vooral katoen wederom sterk opliep; de oorzaken dezer rijzing zijn reeds meermalen in dit blad besproken. Ook jute is iets hooger in prijs, terwijl wol vrijwel onveranderd noteert met vaste stemming en goede vraag voor de betere soorten.

De groep granen en vleesch vertoont een verbetering, die vooral aan de stijging der gerstprijzen is toe te schrijven. Ook aardappelen zijn aanzienlijk duurder geworden. Daarentegen zijn de prijzen van tarwe en van rund- en schapenvleesch teruggelopen.

De tweede groep geeft weinig verandering te zien: de geringe stijging van het totaalcijfer komt geheel voor rekening der boterprijzen.

Onder de delfstoffen zijn steenkolen wederom iets

in prijs gedaald, terwijl koper en tin hooger zijn genoteerd.

De vermindering van het cijfer voor de laatste groep wordt veroorzaakt door prijsdalingen voor talk en indigo.

REGEEINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Verboden is de uitvoer van *Chineesche houtolie*, alsmede die van *klompen*. Laatstgenoemd artikel kon tot dusverre, voor zover niet met leder, koper of nikkel gemonteerd, vrij worden uitgevoerd. In normale tijden werden klompen tegen betrekkelijk lagen prijs hier te lande ingevoerd uit België; thans staat deze aanvoer geheel stop, terwijl de uitvoer van het artikel grooter werd en ook de productiekosten stegen in verband met de hooge houtprijzen. Klompen waren den laatsten tijd dan ook buitengewoon duur geworden, hetgeen tot verschillende klachten van de verbruikers aanleiding gaf.

Beperking van den verbouw van bepaalde gewassen. Ingevolge art. 7 der Distributiewet is bepaald, dat door den Minister van Landbouw, zoo noodig, in het algemeen of in bepaalde gedeelten des lands, kan worden verboden, beperkt of alleen onder voorwaarde toegestaan het verbouwen van bruin en geel mosterzaad, karwijzaad, blauw maanzaad, kanariezaad, spinaziezaad, vlas, suikerbieten en zaai-uien.

Regeeringsbrood en -meel. Door den Minister is nog eene circulaire tot de burgemeesters gericht inzake de distributie van brood en meel, ingevolge de Distributiewet. Aangezien de welstandsgrens thans vervallen is, zal (Regeerings)bruinbrood voortaan weder voor ieder, doch uitsluitend op broodkaarten, verkrijgbaar zijn.

Turfdistributie. Door den Minister van Landbouw is bij beschikking van 3 dezer ingevolge art. 8 der Distributiewet vastgesteld eene distributieregeling voor de levering van turf aan steen-, pan-, pijpen-, tegel-, kalk-, aardewerk- en plateelfabrieken. Aflevering van fabrieksturf aan bedoelde bedrijven zal geleid worden door een, eveneens door den Minister ingestelde Distributiecommissie. Door de verversers zal de productie van fabrieksturf voor 1/4 ter beschikking van genoemde commissie gehouden moeten worden, tegen bepaalde maximumprijzen.

Maximumprijzen. Nieuwe maximumprijzen, zoowel ingevolge art. 1 als ingevolge art. 8 der Distributiewet, zijn vastgesteld voor zeevisch. De lijst der maximumprijzen voor turf is met eenige soorten aangevuld.

Pulpdistributie. Tegelijk met nieuwe maximumprijzen is een nadere distributieregeling vastgesteld voor pulp. Het artikel mag slechts worden afgeleverd aan producenten van beetwortelen, die, ingevolge contract recht hebben om voor geleverde bieten pulp terug te ontvangen, zulks echter tot ten hoogste 50 pCt. van het gewicht der geleverde bieten en uitsluitend voor eigen gebruik; voorts aan melkveehouders, die melk leveren voor consumptie, voor eigen gebruik, alsmede aan handelaars, die aan melkveehouders leveren.

Veevoeder. Voor de maand November wordt door de Regeering onder bepaalde voorwaarden eene zekere hoeveelheid veevoeder (inlandsch graan, buitenlandsch graan, waaronder maïs en veekoeken) beschikbaar gesteld voor veehouders, d.w.z. allen, die voor de voeding van hun paarden, runderen, schapen, varkens, pluim- en ander vee bedoeld veevoeder nodig hebben. Voor pluimveeouders is nog een speciale regeling getroffen.

Maïsdistributie. Over de loopende maand zal aan aanvragers, wier aanvragen goedgekeurd zijn, 40 pCt. van de verlangde hoeveelheid maïs worden

afgeleverd. Te beginnen met de November-aflevering eindigt de werkzaamheid der commissie voor de maïs-distributie en moet maïs, evenals andere veevoeder-artikelen, worden aangevraagd op de bekende bestelbiljetten voor veevoeder, welke bij alle veevoederbureaux verkrijgbaar zullen worden gesteld.

MAANDCIJFERS.

INKLARINGEN OP AMSTERDAM.

Landen van herkomst.	September 1916.		September 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland.....	43	30.690	59	46.026
Rusland (Witte Zee) ..	1	950	—	—
Zweden	28	17.680	}11	6.134
Noorwegen	5	3.118		
Denemarken	2	1.267	3	1.886
Frankrijk	1	477	—	—
Portugal	—	—	}6	5.045
Spanje	—	—		
Italië	—	—	2	2.868
Griekenland	1	836	2	2.427
Ned.-Indië	6	24.886	5	20.618
Noord-Amerika	5	6.406	3	9.416
Midden-Amerika	1	1.098	—	—
Zuid-Amerika (Oostkust)	19	43.582	12	38.855
West-Indische eilanden..	1	1.808	2	4.514
Nederlandsche havens...	13	6.109	8	7.861
Totaal handelsschepen	126	138.907	113	145.650
Visschersvaartuigen	20	2.114	19	2.001
Totaal.....	146	141.021	132	147.651

Onderscheiding der handelsschepen naar de nationaliteit:

September 1916.	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Percentage
			van de totale tonnenmaat.
Nederlandsche	98	119.872	86,3
Britsche	5	4.715	3,4
Zweedsche	13	6.411	4,6
Noorsche	6	4.880	3,5
Deensche	4	3.029	2,2
	126	138.907	100

INKLARINGEN OP ROTTERDAM.

Landen van herkomst.	Sept. 1916.		Sept. 1915.	
	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Aantal schepen.	Tonnen netto.
Engeland.....	128	78.445	176	109.591
Frankrijk	9	6.333	12	8.420
De Oostzee.....	1	2.598	—	—
Zweden	28	14.062	27	27.750
Noorwegen	8	5.784	17	21.379
Bilbao	—	—	1	636
Afrika	5	5.136	1	1.678
Noord-Amerika	57	151.454	23	94.483
Indië (Engelsch)	—	—	2	4.654
Indië (Nederlandsch) ..	4	12.422	3	13.018
Nederland	1	484	1	479
Denemarken	—	—	2	3.646
Portugal	1	907	—	—
Spanje	5	3.941	2	3.287
Griekenland	—	—	1	1.040
Zuid-Amerika	8	15.166	6	13.913
Binnenl. plaatsen	19	4.762	9	3.385
Nieuw gebouwde	1	770	1	1.129
Totaal.....	275	302.264	284	308.488

Onderscheiding naar de nationaliteit:

Sept. 1916.	Aantal schepen.	Tonnen netto.	Percentage
			van de totale tonnenmaat.
Nederlandsche	140	160.920	53,3
Britsche	49	30.283	10,0
Noorsche	51	53.350	17,6
Zweedsche	17	14.183	4,7
Belgische	12	31.286	10,3
Grieksche	1	1.671	0,6
Deensche	3	3.522	1,2
Amerikaansche	2	7.049	2,3
	275	302.264	100

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	7 October 1916	20 Juli 1914
Ned. Bank	{ Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15 Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15 Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14 4 " 23 " '14 5 " 23 " '14
Bank van Engeland	6 " 14 Juli '16	3 " 29 Jan. '14
Duitsche Rijksbank	5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14
Bank van Frankrijk	5 " 20 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " 10 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " 27 Juli '14	5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " 10 " '15	5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	4 1/2 " 1 Mei '16	4 1/2 " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " 2 Jan. '15	3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië ..	5 " 1 Juni '16	5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y.	3-5 " 4 Febr. '15	—
Javasche Bank....	3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
7 Oct. '16	1 1/8	2	5 10/32	4-5/8	—	2 1/4-1/2
2-7 " '16	1 1/8-1/2	2-1/2	5 10/32-5/8	4-5/8	—	2 1/4-3/4
25-30 S. '16	1-2	2-1/2	5 5/8	4-5/8	—	2-3
18-23 " '16	1	1 1/4-3/4	5 10/32-5/8	4-5/8	—	2 1/2-3
4-9 Oct. '15	2 1/8-1/8	2 1/4-1/2	4 3/4-10/16	—	—	1 1/2-7/8
5-10 O. '14	—	—	3 1/4-5/8	—	—	6
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijksche koersen op New York, alsmede de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
2 Oct. 1916 ..	11.66 1/4	42.52 1/2	42.—	2.44 1/2
3 " 1916 ..	11.65 3/4	42.50	42.—	2.44 1/2
4 " 1916 ..	11.65 1/4	42.52 1/2	42.—	2.44 1/4
5 " 1916 ..	11.66	42.50	42.—	2.44 1/4
6 " 1916 ..	11.66	42.45	41.97 1/2	2.44 1/4
7 " 1916 ..	11.66 1/2	42.42 1/2	41.95	2.44 3/8
Laagste der week	11.65	42.37 1/2	41.90	2.44
Hoogste " "	11.67	42.57 1/2	42.05	2.44 3/4
30 Sept. 1916 ..	11.66 1/2	42.52 1/2	41.87 1/2	2.44 5/8
23 " 1916 ..	11.68 3/4	42.65	41.92 1/2	2.45
Muntpariteit ..	12.10 5/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitserland	Weenen	Kopen-hagen	Stock-holm	Batavia telegrafisch
7 Oct. 1916	46.20	28.70	66.32 1/2	69.50	99 3/4-100 1/2
Laagste d. w.	46.—	28.55	66.25	69.05	—
Hoogste " "	46.22 1/2	28.95	66.50	69.60	—
30 Sept. 1916	46.02 1/2	28.75	66.42 1/2	69.—	99 3/4-100 1/2
23 " 1916	46.02 1/2	29.20	66.75	68.85	99 3/4-100 1/2
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De Engelsche koers vertoonde aanvankelijk eenige neiging tot dalen en liep van 11,66 tot 11,65 terug; later kwam er meer vraag en een spoedig herstel trad in, slot circa 11,66 3/4. Parijs zonder variatie 41,97 1/2 à 42.—.

Berlijn en Weenen geleidelijk flauwer: 42,50-42,42½ en 28,50-28,70.

Van de Skandinavische wissels was Zweden zeer vast 69,15-69,55, ook Christiania iets beter, daarentegen Kopenhagen wederom flauwer. Het agio op Stockholm in Kopenhagen noteerde dan ook weder hooger. Zwitserland vast 46,02½-46,25. New-York echter tamelijk flauw en steeds onder pariteit met Londen. Bijzonder vast was Buenos Aires, dat van circa 103 opliep tot 105.

In Roebels en Lires niet veel handel, beide flauwer.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
7 October 1916	4.76.45	5.83¾	70¾	40¾
Laagste d. week..	4.76.45	5.83	69¾	40½
Hoogste „ „ ..	4.76.45	5.84¼	70½	40¾
30 September 1916	4.76.45	5.83	70½	40¼/10
23 „ 1916	4.76.45	5.86	70½	40¾
Muntpariteit....	4.86.67	5.18¼	95¼	40¾

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings-eenheden	22 Sept. 1916	29 Sept. 1916	Week 29 Sept.—6 Oct. 1916		6 Oct. 1916
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 7/10	97 3/8	97 3/8	97 3/8	97 3/8
B. Aires 1) ..	d.p.gd.pes.	49 7/8	49 3/10	49 3/10	49 3/10	49 3/10
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8
Hongkong ..	id. p. \$	2/2 1/4	2/2 1/4	2/2 1/8	2/2 1/8	2/2 1/8
Lissabon	d. p. escudo	34 7/8	34 3/8	34 1/8	34 3/8	34 1/8
Madrid	Pcset. p. £	23.72 1/2	23.77 1/2	23.66 1/2	23.76 1/2	23.70
Montevideo 1)	d. p. peso	52 7/8	52 7/8	52 7/8	53 1/4	53 1/4
Montreal....	\$ per £	4.76 3/8	4.76 1/4	4.76 3/8	4.76 1/2	4.76 3/8
Petrograd ..	R. p. £ 10	147 3/8	147 3/4	149 1/2	151 1/2	151 1/2
R.d.Janeiro 1)	d. p. milr.	12 11/32	12 13/32	12 3/10	12 3/8	12 11/32
Rome	Lires p. £	30.74	30.80	30.72	30.78 1/2	30.78 1/2
Shanghai ..	sh/d.p. tael	3/1 1/4	3/1 1/8	3/0 7/8	3/1 1/4	3/0 7/8
Singapore ..	id. p. \$	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10	2/4 3/10
Valparaiso 1)	d. p. pap. p.	10 1/2	10 3/4	10 13/32	10 25/32	10 25/32
Yokohama ..	sh/d.p. yen	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8	2/1 3/8

1) Noteeringen op 90 dagen.

GOUD EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK VAN ENGELAND.

Sedert begin Augustus 1916 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

ZILVER.

De prijsloop van de afgelopen week is in scherpe tegenstelling met de voorafgaande weken. Was den laatsten tijd de stemming zeer vast, terwijl de prijzen nagenoeg niet fluctueerden, deze week brokkelde de notering van 32¾ gaandeweg af tot 32¼ en een herstel op Vrijdag tot 32½ kon aan het slot niet gehandhaafd blijven: de slotnotering is wederom 32¼.

Het aanbod van Amerikaansche zijde was deze week grooter dan het in tijden is geweest en ook voor Chineesche rekening werd er materiaal op de markt geworpen. Deze partijen, tezamen met Indische winstnemingen, deden het aanbod zoozeer toenemen, dat in de behoeften voor muntdoeleinden ruim werd voorzien.

Noteering te Londen.

te New York.

7 Oct. 1916	32 1/8	68 1/4
30 Sept. 1916	32 7/8	69 1/8
23 „ 1916	32 3/4	68 7/8
16 „ 1916	32 1/2	68 1/4
9 Oct. 1915	23 7/8	49 1/2
10 Oct. 1914	23 3/8	51 3/4
20 Juli 1914	24 13/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 7 OCTOBER 1916.

Activa.		
Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 93.372.309,70 B.-bk. „ 414.916,27 Ag.sch. „ 11.498.591,16	f 105.285.817,13
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 8.166.148,—	„ 8.166.148,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	—
Beleeningen	H.-bk. f 20.274.522,25 1/2 incl. vrsch. B.-bk. „ 3.977.259,18 1/2 in rek.-crt. Ag.sch. „ 35.734.053,87 1/2 op onderp.	f 59.985.835,31 1/2
Op Effecten	f 54.065.835,31 1/2	„ 59.985.835,31 1/2
Op Goederen en Spec.	f 5.920.000,—	„ 59.985.835,31 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	—	—
Munten Muntmateriaal	Munt, Goud f 64.449.605,— Muntmat. Goud „ 522.904.670,91 1/2	f 587.354.275,91 1/2
Munt, Zilver, enz.	f 6.188.587,03 1/2	„ 593.542.862,95
Muntmat. Zilver	—	„ 593.542.862,95
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 5.146.332,62 1/2 id. van 1/5 v. h. kapit. „ 3.961.360,75	„ 9.107.693,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.400.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 59.790.715,25 1/2
		f 837.279.072,02 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	„ 20.000.000,—
Reservefondsen	f 5.155.090,93 1/2	„ 5.155.090,93 1/2
Bankbiljetten in omloop	708.520.565,—	„ 708.520.565,—
Bankassigatiën in omloop	2.464.637,44	„ 2.464.637,44
Rekening-Courant saldo's:		
Van het Rijk	f 2.694.444,20	„ 96.604.989,67
Van anderen	93.910.545,47	„ 4.533.788,98
Diverse rekeningen	—	„ 4.533.788,98
		f 837.279.072,02 1/2
Beschikbaar metaalsaldo	f 431.122.085,63	„ 431.122.085,63
Op de basis van 2/5 metaaldekking	269.604.047,23	„ 269.604.047,23
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	2.155.610.425,—	„ 2.155.610.425,—

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	330.635,23 1/2	—
Buitenlandsche wissels	9.999,—	—
Beleeningen	676.167,80	—
Goud	5.931,31	—
Zilver	408.127,54 1/2	—
Bankbiljetten	7.738.885,—	—
Part. Rek.-Crt. saldo's	9.356.024,98 1/2	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	30 Sept. 1916	7 Oct. 1916
Aan schatkistpromessen..	f 143.960.000,—	f 143.960.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	89.500.000,—	89.500.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	50.737.000,—	61.567.000,—
Aan zilverbons	15.429.888,—	15.161.793,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisbare schulden
7 Oct. 1916	587.354	6.189	708.521	99.070 ¹⁾
30 Sept. 1916	587.360	6.597	700.782	108.636
23 „ 1916	587.367	6.931	678.644	143.451
16 „ 1916	587.373	7.000	678.243	146.374
9 „ 1916	583.879	7.160	675.829	146.397
2 „ 1916	584.865	7.460	679.571	134.879
26 Aug. 1916	585.813	8.231	657.109	140.467
19 „ 1916	587.278	8.694	659.399	133.792
12 „ 1916	588.254	9.074	662.369	124.635
5 „ 1916	588.114	9.788	668.017	116.044
29 Juli 1916	581.564	10.784	661.679	92.148
22 „ 1916	581.173	10.464	649.687	105.408
15 „ 1916	578.989	9.873	654.012	100.459
9 Oct. 1915	390.653	1.832	544.074	15.944
10 Oct. 1914	155.385	3.100	458.317	22.306
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek. crt. saldo van het Rijk f 2.694.000.

Data	Disconto's		Belee- ningen	Beschik- baar Metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
	Totaal	Hiervan Schatkist- promessen rechtstreeks			
7 Oct. 1916	105.286	89.500	59.986	431.122	73
30 Sept. 1916	105.616	89.500	60.662	431.171	73
23 „ 1916	106.005	89.500	61.692	428.984	72
16 „ 1916	106.348	89.500	62.736	428.547	72
9 „ 1916	105.368	88.500	63.168	425.731	72
2 „ 1916	97.276	80.500	64.043	428.532	73
26 Aug. 1916	75.887	59.500	64.757	433.626	74
19 „ 1916	70.087	53.500	65.766	436.430	75
12 „ 1916	66.467	49.500	66.421	439.024	76
5 „ 1916	64.058	46.500	67.203	440.195	76
29 Juli 1916	37.521	19.500	68.101	440.696	79
22 „ 1916	36.011	17.500	68.189	439.734	78
15 „ 1916	34.580	15.500	72.434	437.086	78
9 Oct. 1915	68.996	39.560	83.143	279.967	70
10 Oct. 1914	181.356	68.500	135.596	62.190	33
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{2}{5}$ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bank- biljetten	Andere opeisb. schulden
5 Aug. 1916	67.664	24.013	154.044	53.451
29 Juli 1916	64.204	25.674	150.635	56.645
22 „ 1916	64.089	26.522	156.420	46.068
15 „ 1916	58.629	26.744	158.178	43.969
7 Aug. 1915	32.249	32.614	125.892	27.109
8 Aug. 1914	22.356	30.926	123.188	11.319
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N. Ind. betaalbaar	Belee- ningen	Diverse reke- ningen ¹⁾	Beschik- baar metaal- saldo	Dek- kings- percen- tage
5 Aug. 1916	6.747	38.089	66.006	6.491	51.178	44
29 Juli 1916	6.694	38.787	68.711	5.896	48.422	43
22 „ 1916	6.672	38.835	65.205	5.574	50.109	45
15 „ 1916	6.726	39.424	63.893	10.848	44.944	42
7 Aug. 1915	6.042	9.999	54.336	19.888	34.263	42
8 Aug. 1914	7.435	5.408	59.880	3.348	26.380	40
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.²⁾ Op de basis van $\frac{2}{5}$ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeisb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
26 Aug. 1916	715	1.035	978	891	563
19 „ 1916	700	1.049	975	890	657
12 „ 1916	690	1.077	900	888	641
5 „ 1916	665	1.129	804	895	679
28 Aug. 1915	1.110	994	1.535	850	984
29 Aug. 1914	715	1.094	824	739	470
25 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK VAN ENGELAND.

WEEKSTAAT VAN 4 OCTOBER 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 71.238.455	Government Debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion „ 52.788.455
£ 71.238.455	£ 71.238.455

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 42.188.051
Rest..... „ 3.158.865	Other securities „ 109.167.555
Public deposits „ 52.235.504	Notes..... „ 34.174.125
Other deposits „ 117.402.096	Gold and silver coin..... „ 1.842.065
Seven-day and other bills.. „ 22.331	£ 187.371.796
£ 187.371.796	£ 187.371.796

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
4 Oct. 1916	54.631	37.064	132.991	28.500	101.266
27 Sept. 1916	53.552	36.536	131.525	28.500	99.321
20 „ 1916	54.579	36.973	130.607	28.500	98.876
13 „ 1916	54.696	36.121	130.961	28.500	98.915
6 Oct. 1915	61.250	32.877	75.237	28.500	20.400
7 Oct. 1914	56.757	34.829	29.273	5.000	11.924
22 Juli 1914	40.164	29.317

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re- serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
4 Oct. 1916	42.188	109.168	52.236	117.402	36.016	21 $\frac{1}{4}$
27 Sept. 1916	42.188	95.387	53.372	101.483	35.467	22 $\frac{1}{8}$
20 „ 1916	42.188	96.103	52.993	104.185	37.057	23 $\frac{1}{8}$
13 „ 1916	42.188	94.460	59.147	96.383	37.025	23 $\frac{3}{8}$
6 Oct. 1915	31.286	110.266	81.375	98.302	46.823	26
7 Oct. 1914	27.971	113.894	17.852	146.647	40.378	24 $\frac{1}{2}$
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{3}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DUITSCHE RIJKS BANK.

STAAT VAN 30 SEPTEMBER 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk.	2.503.636.000
davon Goldbestand	"	2.484.774.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	"	392.091.000
Noten anderer Banken	"	1.157.000
Wechsel	"	10.758.831.000
Lombardforderungen	"	10.420.000
Effekten	"	75.637.000
Sonstige Aktiva	"	616.111.000
Grundkapital.....	"	180.000.000
Reservfonds	"	85.471.000
Notenumlauf	"	7.369.965.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten ..	"	6.266.453.000
Sonstige Passiva	"	455.994.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkings-percentage ¹⁾
30 Sept. 1916	2.503.636	2.484.774	362.091	7.369.965	39
23 " 1916	2.492.605	2.471.626	212.068	6.860.047	39
15 " 1916	2.492.420	2.470.202	287.443	6.878.486	40
7 " 1916	2.493.482	2.469.699	373.872	7.175.105	40
30 Sept. 1915	2.456.879	2.419.434	885.127	6.157.630	54
30 Sept. 1914	1.737.445	1.716.071	336.475	4.490.893	46
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
30 Sept. 1916	10.758.831	6.266.453	2.484.200	377.800
23 " 1916	7.687.918	3.679.741	2.123.800	182.900
15 " 1916	7.554.055	3.466.808	2.122.500	254.600
7 " 1916	7.142.220	2.877.896	2.138.600	339.000
30 Sept. 1915	7.470.576	4.416.255	1.771.000	837.000
30 Sept. 1914	4.755.770	2.350.718	478.000	334.000
23 Juli 1914	750.892	943.964

III. BANK VAN FRANKRIJK.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Van 6 Aug. 1914 tot 28 Jan. 1915 werden geen staten gepubliceerd. De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
5 Oct. 1916	4.840.446	335.105	829.806	512.155	1.382.977
28 Sept. 1916	4.832.751	336.840	723.220	410.958	1.386.186
21 " 1916	4.826.723	338.040	652.540	371.288	1.390.351
14 " 1916	4.821.600	338.278	703.920	381.305	1.393.858
7 Oct. 1915	4.601.340	363.624	987.312	267.438	1.955.638
8 Oct. 1914	—	—	—	—	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	—	1.541.080

Data	Beleening	* Buitgew. voorsch. a/d. Staat	Bankbiljetten	Rek. Crt. Particulieren	Rek. Crt. Staat
5 Oct. 1916	1.185.844	8.600.000	17.011.144	2.252.168	59.108
28 Sept. 1916	1.176.805	8.500.000	16.714.063	2.248.051	36.322
21 " 1916	1.175.044	8.500.000	16.653.451	2.180.615	123.191
14 " 1916	1.171.957	8.500.000	16.602.659	2.146.358	206.938
7 Oct. 1915	589.974	6.900.000	13.664.085	2.627.015	—
8 Oct. 1914	—	—	—	—	—
23 Juli 1914	769.400	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten" komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed i/h buitenland	Zilver	Schatkistbiljetten	Disconto's en beleeningen	Circulatie	Rek. Courant
29 Sept. '16	1.553	2.055	96	4.819	786	7.304	1.542
21 " '16	1.554	2.055	95	4.657	811	7.224	1.596
12 " '16	1.552	2.055	93	4.420	845	7.122	1.544
5 " '16	1.552	2.057	88	3.993	993	7.022	1.549
29 Sept. '15	1.591	38	23	2.395	1.459	4.622	1.373
29 Sept. '14	1.613	217	49	1.373	2.613	929
21 Juli '14	1.601	144	74	757	1.634	1.099

V. BELGIË.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale de Belgique is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast. Het Notendepartement dezer bank publiceert wekelijks verkorte balansen. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Deleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circulatie	Rek. Crt. saldi.
28 Sept. 1916	334.019	73.332	480.000	48.176	808.911	118.918
21 " 1916	332.084	71.989	480.000	48.032	800.424	123.928
14 " 1916	336.769	71.524	480.000	47.690	787.297	141.035
7 " 1916	314.451	71.359	480.000	42.927	756.651	144.458
30 Sept. 1915	147.977	24.020	400.000	43.478	458.599	157.789

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circulatie	Dekkings-Percentage ¹⁾
8 Sept. '16	369.680	27.487	107.335	558.461	18.410	68
1 " '16	351.771	13.605	105.670	535.615	16.106	68
25 Aug. '16	372.387	12.265	109.178	552.520	15.423	68
18 " '16	372.918	16.998	106.894	554.807	13.986	68
10 Sept. '15	282.007	20.235	43.258	328.053	17.527	84

¹⁾ Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

VEREENIGDE NEW YORKSCHE BANKEN EN TRUST MAATSCHAPPIJEN.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve	Deposito's	Circulatie	Beleeningen en disconto's	Surplus Reserve
7 Oct. '16	651.660	3.469.040	31.160	3.349.510	82.520
30 Sept. '16	605.210	3.471.460	31.190	3.339.550	96.360
23 " '16	667.250	3.438.940	31.210	3.307.290	103.500
16 " '16	633.160	3.410.320	31.280	3.306.370	74.940
9 Oct. '15	683.000	2.984.550	36.000	2.804.880	187.600
10 Oct. '14	428.450	1.935.240	144.140	2.175.940	-7.790
25 Juli '14	467.880	1.958.320	41.730	2.057.570	26.170

EFFECTENBEURZEN:

Amsterdam, 8 October 1916.

Nauwelijks is de eerste week van de nieuwe maand verlopen en reeds is het totaalcijfer van de in deze acht dagen aangekondigde emissies even groot als over de beide vorige maanden Augustus en September. Het leeuwendeel van dit bedrag wordt gevormd door twee gemeenteleeningen, f 10 miljoen 4 pCt. Amsterdam en f 3 miljoen 5 pCt. Soerabaja, alsmede door de uitgifte van f 1½ miljoen aandelen Ned.-Ind. Escompto Maatschappij. De hervatting van de emissiebedrijvigheid heeft de ontspanning van den geldkoers, die onmiddellijk na de kwartaalswisseling was ingetreden, ten deele weer te niet gedaan. Toch blijft de prolongatie-koers nog laag en is geld steeds ruim voorhanden, zoodat verdere uitgiften op allerlei gebied kunnen worden verwacht.

Nederlandsche Staatsschuldsoorten en ook de meeste buitenlandse Staatsobligatiën hebben den invloed van deze nieuwe mededinging ondervonden en sluiten over het algemeen zwakker. Alleen Hongaarsche en Oostenrijksche fondsen hebben zich eenigszins van de voortgezette daling kunnen herstellen. Russen werden in enkele gevallen vrij gevoelig lager verhandeld. De talrijke mededeelingen en geruchten omtrent het nieuwe-leven, dat door buitenlandsch kapitaal den Russischen handel, mijnbouw en industrie ingeblazen werd, schijnen thans te hebben uitgewerkt. Een gunstige factor vormt echter de verhoogde raming van de belasting-ontvangsten: Rbl. 800.817.520 over 1917 tegen Rbl. 559.353.340 over 1916, temeer nu het gelukt is, den verliespost, ontstaan door het schrappen van het brandewijnmonopolie als bron van inkomst, geheel in te halen.

Van Aziatische fondsen werd de 4 pCt. Chineseche Staatsleening 1895 ruim 4 pCt. hooger verhandeld, nu het het Hemelsche rijk gelukt is van Engelsche, Fransche, Russische en Japanse banken een f 8.000.000 leening te ontvangen tegen onderpand der zoutbelasting.

Van Zuid-Amerikaansche Staatsfondsen waren Argentijnen zwakker op ongunstige oogstberichten. Volgens ontvangen telegrammen zou minstens één derde van den tarweoogst in groot gevaar verkeerens, wegens droogte en sprinkhanenplaag. Obligatiën Chili waren wederom vast.

	30 Sept.	4 Oct.	7 Oct.	Rijzing of daling.
5 0/0 Ned. Werk. Schuld	103 ^{9/16}	103	103	— 3/16
4 1/2 0/0 Ned. Werk. Schuld ..	102 ^{7/8}	102 ^{3/8}	102 ^{1/10}	— 1/16
3 0/0 Ned. Werk. Schuld	75 ^{7/8}	75 ^{3/4}	75 ^{9/16}	— 9/16
2 1/2 0/0 Ned. Werk. Schuld ..	65 ^{1/8}	64 ^{7/8}	64 ^{7/8}	— 1/4
5 0/0 Oost Indië	101 ^{1/16}	101 ^{3/8}	101 ^{1/16}	—
4 0/0 Hongarije 1892-1910 ..	38	40	40	+ 2
4 1/2 0/0 Portugal Tabak	77 ^{1/2}	78 ^{1/2}	78 ^{1/4}	+ 3/4
4 0/0 Nicolai	59 ^{1/2}	58 ^{3/8}	59	— 1/2
4 0/0 Rusland 1880	55 ^{13/16}	54 ^{3/4}	54 ^{1/2}	— 1 ^{5/16}
4 0/0 Rusland Zuidwest	56 ^{7/16}	55 ^{1/2}	54	— 2 ^{7/16}
4 0/0 Rusland Rothschild ..	64 ^{11/16}	62 ^{1/2}	62 ^{3/8}	— 2 ^{5/16}
4 0/0 Rusland Hope	66 ^{13/16}	67 ^{1/4}	67 ^{13/16}	+ 1
4 0/0 China 1895	70	72	74 ^{1/8}	+ 4 ^{1/8}
5 0/0 Argentinië 1905	76 ^{7/8}	76	76 ^{1/8}	— 3/4
4 0/0 Argentinië 1896-1899 ..	74 ^{1/2}	71 ^{3/4}	72 ^{3/8}	— 1 ^{7/8}
5 0/0 Brazilië 1898	93 ^{7/8}	94 ^{13/16}	94 ^{7/8}	+ 1
5 0/0 Chili 1896	83	86	84 ^{1/2}	+ 1 ^{1/2}
5 0/0 Chili 1912	82	86	86	+ 4

Op de locale markt waren winstnemingen overheerschend, terwijl de handel de geheele week weinig belangrijk was.

Ondanks den geringen zakenomvang werden in de industriële afdeling aandelen Vereenigde Blikfabrieken weer vrij sterk op verhoogd koerspeil gezocht. Men schijnt ontdekt te hebben, dat deze voortdurende vraag van Duitse zijde kwam en heeft derhalve, beducht voor vreemden invloed, een spoedeisende vergadering uitgeschreven waarin, in navolging van hetgeen wij tijdens den oorlog reeds bij andere Nederlandsche maatschappijen zagen geschieden, statutenwijzigingen worden voorgesteld, met het doel dergelijke plannen, indien deze werkelijk mochten bestaan, te verijdelen. Andere industriële soorten (Wester Suiker, Amsterdamsche Superfosfaatfabrieken, Nederlandsch-Indische Portland Cement enz.) werden lager verhandeld.

Ook tal van *bankaandeelen*, die zich den laatsten tijd door belangrijke koersverbeteringen gekenmerkt hebben, (o.a. Amsterdamsche Bank, Koloniale Bank en rescontre Nederlandsche Handel Maatschappij) sluiten thans in reactie.

Cultuurfondsen gaven van een onregelmatige houding blijk. Enkele soorten brokkelden in koers af. Kaliwoengo Plantaran en Maron Cultuur daarentegen sluiten onderscheidenlijk 34 en 16 pCt. hooger.

Met uitzondering van Oost-Borneo, had de *mijnbouw*-

afdeeling weer een zwak aanzien. Vooral aandelen Guyana Goud moesten het ontgelden. Men heeft blijkbaar niet veel vertrouwen in den uitslag der inschrijving op de 6 pCt. obligatieleening groot f 750.000, waartoe aandeelhouders worden uitgenoodigd, welke leening een laatste middel is om de maatschappij voor liquidatie te vrijwaren.

De waarschijnlijkheid, dat de Rumeensche regeering op het monopoliseeren van het petroleumbedrijf aanstuurt en het onder regeeringscontrole stellen van de maatschappij Orion heeft de afdeling van *petroleumfondsen*, vooral de Rumeensche soorten, onaangenaam beïnvloed. Heel groot waren de koersverliezen evenwel niet. Moeara Enims sluiten 5½ pCt. hooger.

Rubbersoorten, eerst zwak en verwaarloosd, herstelden zich later op de bevredigende maandproducties.

Tabaksfondsen daarentegen waren algemeen zwakker, met uitzondering van Rotterdam Deli en Senembah's, welke laatste 15½ pCt. in koers verbeterden.

In de *scheepvaartafdeeling* vielen op voor-de-zooveelste maal verspreide geruchten, dat president Wilson bemiddelend zou optreden, winstnemingen te constateeren, waardoor o.a. aandelen Holland-Amerika Lijn 12½, Nievelt Goudriaans 15, Scheepvaart Unie 3½ pCt. in prijs verloren, verliezen die, de voorafgaande rijzing in aanmerking genomen, onbetekenend zijn.

	30 Sept.	4 Oct.	7 Oct.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	200	197	195	— 5
Disconto & Effectenbank ..	85	95	97	+ 12
Holl. B. v. Z. Amerika	135	140	139	+ 4
Koloniale Bank	169 ^{1/2}	168 ^{1/2}	166 ^{1/2}	— 3
Ned. Handel Mij., resc. ..	194 ^{1/4}	191 ^{1/2}	188 ^{1/4}	— 6
A'damsche Superfosf.fabr. ..	197	194 ^{7/8}	193	— 4
Ned. Ind. Portland Cement	144	134	132	— 12
Vereen. Blikfabrieken	184 ^{1/4}	189	191 ^{1/4}	+ 7
Wester Suikerraff.	219 ^{1/2}	213 ^{1/4}	212	— 7 ^{1/2}
Zwavelz.ber. Ketjen & Co..	177	200	200	+ 23
Vorstenlanden	235	227 ^{1/2}	228	— 7
Handelsvereen. A'dam	376	380	370	— 6
Holl. Transatl. Handelsver.	149 ^{1/2}	160	160 ex. cl.	
Kaliwoengo Plantaran	330	354 ^{1/2}	364	+ 34
Maron Cultuur	280	289 ^{1/2}	296	+ 16
Guyana Goud	16 ^{3/4}	16 ^{1/4}	12 ^{3/16}	— 4 ^{9/16}
Oost Borneo	32 ^{3/4}	38	41 ^{1/2}	+ 8 ^{3/4}
Redjang Lebong	160 ^{1/2}	158	157	— 3 ^{1/2}
Wolfram Mining	87 ^{1/2}	89 ^{1/2}	91	+ 3 ^{1/2}
Geconsolideerde	183	177 ^{3/8}	176 ^{3/4}	— 6 ^{1/4}
Koninklijke	518 ^{1/4}	516 ^{1/4}	514 ^{1/8}	— 4 ^{1/8}
Moeara Enim	229	235 ^{7/8}	234 ^{1/2}	+ 5 ^{1/2}
Sumatra Palembang	243	239 ^{7/8}	242	— 1
North Caucasian	276 ^{7/8}	265	268	— 8 ^{7/8}
Orion	63 ^{3/4}	62	60	— 3 ^{3/4}
Steaua Romana	107	103 ^{1/16}	99 ^{1/8}	— 7 ^{7/8}
A'dam Rubber	206 ^{1/2}	204 ^{1/2}	210	+ 3 ^{1/2}
Deli Batavia	152 ^{1/2}	157	158 ^{1/2}	+ 6 ^{3/8}
Kendeng Lemboe	224 ^{1/2}	215	215	— 9 ^{1/2}
Oost Java	259	256 ^{1/2}	260	+ 1
Serbadjadi	329	310	302	— 27
Holland-Amerika-Lijn	453	446	440 ^{1/2}	— 12 ^{1/2}
Kon. Holl. Lloyd	217 ^{1/4}	212	208 ^{1/4}	— 9
Kon. Ned. Stoomboot	272 ^{3/8}	262 ^{1/2}	259	— 13 ^{3/8}
Maatschappij Zeevaart	320	360	354	+ 34
Ned. Scheepv. Unie	192 ^{3/4}	189 ^{1/2}	189 ^{1/4}	— 3 ^{1/2}
Nievelt Goudriaan	1010	989	995	— 15
A'dam Deli	250	246	246 ^{1/2}	— 3 ^{1/2}
A'dam Langkat	241 ^{1/2}	235	235	— 6 ^{1/2}
Deli Batavia	454	445	441	— 13
Rotterdam Deli	251 ^{1/2}	255 ^{1/2}	255	+ 3 ^{1/2}
Senembah	529 ^{1/2}	545	545	+ 15 ^{1/2}
Alg. Ned. Ind. Thee	95 ^{1/2}	93 ^{1/2}	96 ^{3/4}	+ 1 ^{1/4}

In de *Amerikaansche* afdeling hier ter beurze is de aankoopbeweging, tengevolge van de weifelende houding van Wallstreet, tot staan gekomen. Marinefondsen werden, zoowel voor gewone als preferente aandelen, ruim 4 pCt. lager aangeboden. Spoorwegfondsen, aanvankelijk sterk in de verdrukking, o.a. voor Denvers, Erie's, Unions en Southern Rails, konden later een deel van hun verlies inhalen, dank zij den schitterenden ontvangsten, die wederom door eenige lijnen werden gepubliceerd. Anaconda's, die hier op een gegeven oogenblik 13¼ pCt. in prijs verloren, sluiten per saldo 1 pCt. hooger, daar de productie over September opnieuw belangrijk is toegenomen en wel van 22.800.000 pond koper verleden jaar September tot 29.400.000 pond thans (vorige maand: 28.800.000 pond). In Maxwell-soorten is de handel aanmerkelijk geluwd. Steels sluiten hier bijna 8 pCt. lager.

	30 Sept.	4 Oct.	7 Oct.	Rijzing of daling.
American Beet Sugar	93	91 7/8	93 1/8	+ 1/8
American Car	69	66 7/16	65 7/8	- 3 3/8
American Car & Foundry	76 1/2	74 1/2	72 3/4	- 3 3/4
American Hide & Leather	64 1/4	62	64 1/2	+ 1/4
Anaconda Copper	196	194 3/4	197	+ 1
Central Leather	78 3/4	74 1/4	81 3/4	+ 3
Dominion Steel	71 1/2	74 1/8	72 1/2	+ 1
Studebaker Corp.	135	133 3/4	136 3/4	+ 1 3/4
United Cigar	51	50 5/8	50 1/2	- 1/2
Steel Corporation	121 1/4	117 7/8	113 7/16	- 7 13/16
Atchison Topeka	109 1/2	108 3/8	109 3/16	- 3/16
Chicago Rock Island	22 3/8	22 1/2	21 1/2	- 7/8
Cuba Railroad	97 1/2	98 1/4	99	+ 1 1/2
Denver	16 15/16	16 11/16	18	+ 1 1/16
Erie	39 5/8	37 7/8	39 3/8	- 1/4
Kansas City	27 1/2	27 1/4	27 1/4	- 1/4
Missouri Pacific	6 1/8	4 3/4	4 3/4	- 1 3/8
Southern Pacific	105 3/8	104 11/16	104	- 1 3/8
Southern Railway	27	26 1/10	26 15/16	- 1/16
Union Pacific	154 7/8	153	153 15/16	- 15/16
Intern. Merc. Mar. common	53 3/16	51 1/8	49 1/4	- 4 1/16
Intern. Merc. Mar. pref.	126 7/8	124 3/8	122	- 4 7/8

In Engeland heeft de verschijning van de 6 pCt. exchequer bonds met ruim drie-jarigen looptijd de belangstelling voor alle andere beleggingsoorten plotseling naar den achtergrond gedrongen, zoodat alle zoogenaamd goudgerande waarden, Consols en de Fransche oorlogsleening inclus, sterk in het gedrang kwamen.

De aanvankelijk zwakke beurshouding onderging later eenige verbetering op de gepubliceerde jaarcijfers der schatkist, die inkomsten over 1915/16 vermelden van £ 315.256.000 tegen £ 213.595.000 in 1915. Consols golden 59%—59—59 1/4—59%.

Te Parijs liepen Fransche Rente verder van 62,15 tot 61,75 terug, in verband met de vrijmaking van gelden ter inschrijving op de nieuwe oorlogsleening. Omtrent den uitslag van deze uitgifte stelt men nog al hooge verwachtingen, daar de inschrijving ook in Engeland en te New York wordt opengesteld, in welke laatste plaats de uitslag van de inschrijving op de \$ 50 miljoen-leening der Stad Parijs, — die zesmaal werd volteekend, — aantoonde, dat de Amerikaan zich geleidelijk aan de belegging in de waarden der geallieerde landen begint te gewinnen.

Te Berlijn is in afwachting van het resultaat der vijfde oorlogsleening de handel ter beurze sterk ingekrompen, hetgeen met een daling der koersen gepaard ging.

Het toevloeden van goud uit het vrije verkeer naar de Deutsche Rijksbank schijnt thans niet meer zoo snel of gemakkelijk te gaan. Om de laatste goudstukken, die opgepot worden, tot zich te trekken, wil men thans overgaan tot vermunting van het goud en de oude munten hun betaalkracht ontnemen. Bovendien spoort men het publiek aan, zijn gouden kettingen en ringen naar de Rijksbank te brengen en daarvoor ijzeren in de plaats te nemen als teeken van groote vaderlandsliefde.

In de Unie hebben de groote bankiers voor een verdere rijzing gewaarschuwd. Dit maakte slechts een oogenblik indruk. Toen bekend werd, dat de Steel Corporation verdere orders tot levering van 56.000 ton stalen rails van de Engelsche regeering heeft ontvangen, dat de Canadian Northern met een order van 10.000 ton rails, de Southern Railway met een order van 20.000 ton stalen rails enz. in de markt waren en dat de bestellingen van goederenwagens tot dusver reeds 160.000 stuks meer bedragen dan over 1915, keerde de vraag geleidelijk weer. Deze werd nog gesteund door de ontvangsten van de Cities Service: (surplus \$ 4.227.021, vorig jaar \$ 1.766.147), door de geraamde winst der Bethlehem Steel: \$ 60 miljoen en door de record-ontvangsten van Union Pacific, Southern Pacific, Northern Pacific en andere spoorwegmaatschappijen.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

9 October 1916.

Tarwe. De markt stond in de afgelopen week voornamelijk onder den invloed van de minder goede oogstberichten uit Argentinië, waar gebrek aan regen werkelijk

een zeer schadelijken invloed op den oogst schijnt uit te oefenen. Het spreekt van zelf, dat waar de Noord-Amerikaansche oogst dit jaar zooveel kleiner is, een slechte Argentijnsche oogst den toestand nog veel zorgvoller zou maken. De prijzen stegen dan ook tamelijk scherp met goeden handel. Ten slotte zijn de prijzen in Noord-Amerika evenwel wederom gedaald, waardoor de markt zeer kalm sluit. Waar wij in ons vorig bericht een vrij sterke stijging van vrachten meldden, heeft zich deze week de markt wederom in tegenovergestelde richting bewogen en vonden afsluitingen tot belangrijk lagere cijfers plaats.

De voorraden van tarwe in de havens van Groot-Britannië waren op 1 October 2,4 miljoen quarters tegen 1,8 miljoen verleden jaar en 2,6 miljoen in 1914. Deze cijfers zijn niet onbevredigend, terwijl bovendien de hoeveelheid tarwe onderweg naar Engeland zeer voldoende is. De verschepingen naar het Continent waren deze week veel geringer.

Maïs. In dit artikel vond een zeer scherpe rijzing plaats, eveneens tengevolge van droogte in Argentinië. Waar Argentinië steeds het belangrijkste exportland van maïs is, is het geen wonder, dat de Europeesche markten de verhooging der prijzen te Buenos Ayres volgden en met levendigen handel zijn de prijzen tamelijk scherp gestegen. De verschepingen van maïs waren slechts gering, wat de vaste stemming in de hand werkte.

Wat betreft de slechte berichten omtrent den nieuwen Argentijnschen oogst, moet opgemerkt worden, dat het nog vroeg in het seizoen is en dat indien er spoedig regen komt, nog veel verbetering mogelijk is. Bovendien is de aanwezige voorraad nog zeer groot, zoodat er dus nog wel gedurende geruimen tijd voldoende maïs aanwezig zal blijken te zijn.

Gerst. Ook hiervan waren de verschepingen klein en dit artikel deelde in de algemeene vaste stemming voor de verschillende graansoorten. De kwaliteit van de Europeesche gerst is over het algemeen niet zeer fraai en voor prima brouwergerst wordt dan ook veel hooger prijs betaald.

De zeer groote verschepingen van haver naar Frankrijk schijnen op te houden en de totale hoeveelheid haver, verscheept naar West-Europa, was dan ook zeer gering. De markten sluiten over het algemeen vast.

Lijnzaad. Voor dit artikel zijn de oogstberichten uit Argentinië al buitengewoon somber getint en waar de wereldmarkt zoo zeer afhankelijk is van een goeden Laplatalijnzaad-oogst, was het niet te verwonderen, dat een scherpe stijging plaats vond. De prijzen stegen meer dan 15 pCt. en het is onmogelijk eenigszins te voorspellen hoe de verdere loop zal zijn. Ongetwijfeld moeten zoowel Noord-Amerika als Europa groote hoeveelheden lijnzaad aanvoeren en waar de geheele Indische oogst door Engeland geabsorbeerd wordt, zal er voor het Argentijnsche lijnzaad groote concurrentie zijn. Mogelijk kunnen spoedig invallende regens eenig goed doen, doch het seizoen is voor lijnzaad reeds zeer ver gevorderd.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires*)		
	Tarwe Dec.	Maïs Dec.	Haver Dec.	Tarwe Nov.	Maïs Nov.	Lijnz. Nov.
9 Oct. 1916	157 1/2	76 1/4	48 1/2	11,95	6,35	17,85
2 „ 1916	156 1/8	74 1/4	48 3/8	10,70 ²⁾	5,20 ²⁾	15,40
9 Oct. 1915	102	56 3/8	36 3/8	11,40 ²⁾	4,90 ²⁾	11,45 ²⁾
9 Oct. 1914	110 1/4	69 3/8	47 3/8	—	4,70	9,90 ²⁾
20 Juli 1914	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Oct.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 5 October en 28 September.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	9 Oct.	2 Oct.	Soorten.	9 Oct.	2 Oct.
Tarwe	425 ¹⁾	425 ¹⁾	Haver 38 lb. white clipped	18,— ¹⁾	18,— ¹⁾
Rogge No. 2 Western	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd.		
Maïs La Plata	275 ¹⁾	275 ¹⁾	Amer. van La Plata-zaad	180 ¹⁾	180 ¹⁾
Gerst 46 lb. feeding	360 ¹⁾	360 ¹⁾	Lijnzaad La Plata	570.—	570.—

¹⁾ Regeeringsprijs.

Markten in Nederland.

De prijzen van tarwe zijn onveranderd gebleven. Met de verdeling en distributie van veevoeder wordt met kracht voortgegaan, doch de orders zijn ingekomen voor

zulke kleine hoeveelheden en in zoo'n enorm aantal, dat een en ander een ongekend groote administratie ten gevolge heeft. Intusschen zijn de kwantiteiten, die de consumptie werkelijk ontvangt, op het oogenblik zeer onvoldoende en tracht men op alle mogelijke wijzen in het tekort te voorzien.

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	1-7 Oct. 1916	Sedert 1 Jan. '16	1-7 Oct. 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	23.344	1.281.233	—	18.793
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	21.724	723.664	—	—
Rogge	—	17.139	—	525
Boekweit	—	10.032	—	500
Mais	22.447	395.067	5.455	153.883
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	6.567	74.829	—	—
Gerst	—	86.244	—	14.459
Haver	—	41.360	—	7.840
Lijnzaad	3.265	88.607	5.067	50.012
Lijnkoeken	4.806	124.460	—	5.735
Tarwemeel	4.800	22.630	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	—	1.260	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Engeland. Er is zeer weinig verandering gekomen in den toestand van de ijzer- en staalmarkten.

Over het geheel genomen hebben zij een levenloos aanzien, hoofdzakelijk tengevolge van de beperking van den tusschenhandel, doch niettegenstaande deze schijnbare stilte wordt natuurlijk op groote schaal zaken gedaan. De fabriekanten zijn zeer tevreden met den toestand en zij zijn inderdaad in betere conditie dan zij ooit geweest zijn, tenzij bij het hoogtepunt van een „boom“.

Er gaan geruchten omtrent groote opeenhoopingen van werk, dat tot na den oorlog moet verschoven worden, doch het is niet gemakkelijk, zich dienaangaande eenig bepaald denkbeeld te vormen. Zonder twijfel moeten bestellingen geregeld worden geweigerd, wanneer het particuliere zaken betreft, want de nationale industrie is nu volkomen georganiseerd voor oorlogswerk. Of al deze bestellingen echter zullen worden uitgevoerd, zoodra de oorlog is afgelopen, is nog een andere vraag.

Duitschland. Over den toestand valt niets bijzonders te vermelden.

De vraag naar oorlogsmateriaal breidt zich met den dag uit en de fabrieken zijn niet in staat, eenige orders voor particuliere rekening te boeken, tenzij een tamelijk groote marge voor de levering wordt toegestaan.

Herhaalde pogingen worden aangewend om de productie van ijzer en staal te verhoogen, doch door het onophoudelijk onder de wapenen roepen van mannen schijnt het bijna onmogelijk, ook maar de geringste vorderingen in dit opzicht te maken.

De geheele industrie rust zoo te zeggen op de schouders van ongeoeffende werklieden en gevangenen, zoodat de productie per arbeider aanzienlijk vermindert, hetgeen bij de vermeerdering der totaal geproduceerde hoeveelheden een verhooging van den fabrieksprijs beteekent.

Amerika. De productie van ruw-ijzer gedurende de maand September was zeer bevredigend en bedroeg 3.202.000 tons tegen 3.204.000 tons in Augustus. Het aantal hoogovens, thans in werking, bedraagt 328.

Verder wordt bericht, dat zeer belangrijke contracten voor alle soorten ruw-ijzer tot stand gekomen zijn en dat de prijzen voor dit materiaal geregeld in kracht toenemen.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	Ijzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
6 Oct. 1916..	nom.	120.10/-	177.-/-	30.10/-	54.10/-
29 Sept. 1916..	nom.	118.10/-	175.10/-	30.10/-	52.-/-
8 Oct. 1915..	64/2	72.5/-	149.10/-	24.7/6	72.10/-
9 Oct. 1914..	50/0 1/2	55.15/-	132.10/-	18.15/-	18.-/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

De Beurs van Londen was goed bezocht in de afgelopen week, doch met het oog op de buitengewone schaarschte aan vrije aanvoeren kon slechts op beperkte schaal zaken worden gedaan.

Vertegenwoordigers van de mijnen berichten, dat in veel gevallen de productie geheel in beslag wordt genomen door de plaatselijke behoeften, zoodat niets beschikbaar is voor buitenlandsche rekening. De kolenproductie voor fabrieksdoeleinden is eenigszins verhoogd.

De vraag naar huishoudkolen was iets kalmer, doch er werden geen vrije ladingen aangeboden.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“.)

Londen, 22 September 1916.

Petroleum. Er heerscht flinke vraag naar Amerikaansch geraffineerd. Prijzen zijn als vorige week:

Water White 1 s. 2 1/2 d.

Standard White 1 s. 1 1/2 d.

2e destillaat 1 s.

Paraffine. Noteeringen zijn ongeveer onveranderd.

Smeltpunt 140° 5 3/4 d. tot 6 d.

„ 130—132° 5 d.

„ 125—128° 4 1/2 d.

„ 118—120° 4 d.

} per lb.

Terpentine. De markt is vaster geworden. De prijzen zijn gestegen.

Amer. loco 43 s.

October/December 43 s. 4 1/2 d.

Januari/April 44 s. 4 1/2 d.

Stookolie en vethoudende oliën. Geen officieele noteeringen. Van smeeroliën zijn de prijzen sedert ons laatste bericht onveranderd gebleven.

Eveneens is geen verandering getreden in de benzine-noteeringen.

Liverpool, 21 September 1916.

Petroleumproducten vinden vasten verkoop. Amerikaansch gaat tegen 11 d. tot 1 s. per gallon. Geen aanvoer van Russische olie.

Benzine wordt 2 s. 10 d. per gallon genoteerd. Leveringen volgen echter moeilijk.

Bakou, 21 September 1916.

De markt blijft vast. De prijs voor ruwe olie is 45 kopeken per poed.

New York, 21 September 1916.

Noteeringen als vorige week.

Philadelphia, 21 September 1916.

Standard White wordt 8,60 c. per gallon genoteerd.

Bucarest, 21 September 1916;

Er gaat veel op de markt om. Ruwe Bustenari staat 76 francs per ton genoteerd.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 27 September 1916.

Fluctuaties van Amerikaansche katoen hebben zich de laatste week binnen enge grenzen beperkt en het schijnt wel alsof houders meer neiging toonen, hun voorraden op te ruimen, zoodat de markt dan ook iets flauwer sluit. De ontvangsten in Amerika blijven groter dan verleden jaar en men verwacht, dat het a.s. Ginn's rapport ook zeer hoog zal zijn. Daartegenover schijnt de conditie wel achteruitgegaan te zijn door het slechte weer in September en men schat deze thans niet hooger dan 58 pCt. De consumptie blijft groot, niettegenstaande de hooge prijzen. Egyptische katoen heeft zeer sterk gefluctueerd, speciaal in Alexandrië. De ontvangsten van deze week zijn kleiner dan verleden jaar en de oogstschattingen, die aanvankelijk circa 8 miljoen cantars bedroegen, zijn thans vrij algemeen gereduceerd tot circa 6 miljoen, terwijl de voorraad bijna geheel verbruikt is. Niettegenstaande deze veranderde omstandigheden schijnen de prijzen van Egyptische katoen toch gevaarlijk hoog en is eenige reactie wel waarschijnlijk.

In garens wordt door de Engelsche weverijen nog steeds geregeld gekocht en de prijzen blijven vast, ook omdat nog steeds meer mannen voor het leger worden opgeroepen. De export-vraag blijft echter gering en in de laatste twee maanden is daarvoor slechts weinig gekocht. Indië koopt nog steeds geen ruwe garens, terwijl ook op het vasteland bij

de meeste weverijen vrij veel voorraad schijnt te zijn. De vraag naar Egyptische garens blijft goed, ook voor export, en verschillende contracten tot levering ver in 1917 zijn reeds afgesloten. Door de laatste stijging is zulks nu verminderd, want de prijzen zijn ruim een penny hooger dan een week geleden.

De vraag naar manufacturen blijft goed, zoodat fabrikanen in vele gevallen hun marges konden verbeteren en zeer vasthoudend blijven. Verschillende exporteurs zijn ook huisverig om verdere orders te accepteren, omdat zij nog groote contracten af te wikkelen hebben en steeds grooter moeilijkheden ondervinden om hun personeel op sterkte te houden. Ook China toont iets meer belangstelling en het Verre Oosten koopt algemeen vlot. Indië wordt ook beter en koopt flinke kwantiteiten gebleekte shirtings, terwijl ook ruwe shirtings meer belangstelling ondervinden; dhooties blijven nog verwaarloosd. Ook de kleinere markten zenden geregeld aanvragen binnen en fabrikanten van zware goederen zijn tot ver in 1917 uitverkocht.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN. (Middling Uplands.)

	6 Oct. '16	30 Sept. '16	23 Sept. '16	6 Oct. '15	6 Oct. '14
New York	17,00 c	16,00 c	15,95 c	12,45 c	11,00 c
Liverpool	9,93 d	9,50 d	9,62 d	7,24 d	5,30 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendballen.)

	1 Aug. '16 tot 6 Oct. '16	Overeenkomstige perioden tot	
		1915-'16	1914-'15
Ontvangsten Gulf-Havens..	1009	708	387
" Atlant. Havens	537	565	203
Uitvoer naar Gr. Brittannië	456	287	97
" " 't Vasteland.	449	420	82
" " Japan etc...	73	37	20

Voorraden in duizendballen	29 Sept. '16	29 Sept. '15	29 Sept. '14
Amerik. havens.....	827	969	368
Binnenland.....	658	623	306
New York.....	82	248	72
New Orleans.....	161	144	55
Liverpool.....	564	983	815

WOL.

De markt te Bradford is kalm en de prijzen zijn onveranderd. Voor merinos en fine crossbreds bestaat goede vraag. In den laatsten tijd worden uitvoerconsenten voor Frankrijk gemakkelijker verkregen dan geruimen tijd het geval is geweest.

De uitvoeren van Argentinië hebben van 1 October 1915 tot einde Augustus 1916 289.000 balen bedragen tegen 300.000 balen in het overeenkomstige tijdvak van het vorige jaar. Nederland ontving daarvan 11.000 balen tegen 9.000 in 1914/15.

De uitvoer van Uruguay over dezelfde periode bedroeg slechts 45.000 balen tegen 73.000 in 1914/15.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
5 October 1916....	54	39	33	27 1/2	25 1/3
28 September 1916....	54	39	33	28	25 1/2
5 October 1915....	38	31	28	24 1/2	23

SUIKER.

Onze bietsuikermarkt was ook gedurende de afgelopen week aan fluctuaties onderhevig, in verband met geruchten betreffende eene regeling voor den uitvoer van suikers uit den nieuwen oogst. Bij opening der markt was de waarde voor October/December-levering f 25 1/2, welke noteering spoedig opliep tot f 26. Eene flauwere stemming bracht toen de waarde terug tot f 25 1/2, waartoe afdoeningen plaats hadden.

F. O. Licht bericht, dat nu in Duitschland en Oostenrijk-Hongarije met het oogsten der beetwortels begonnen is, doch de eerste resultaten nog geen maatstaf be-

den voor het beoordeelen van den oogst. De weersgesteldheid was in beide landen voordelig voor de gewichtstoename en over het algemeen ook gunstig voor het gehalte.

Men rapporteert verkoopen van Oostenrijksche suikers naar Zwitserland.

Volgens berichten uit Frankrijk verwacht men, dat de oogst aldaar de 200.000 tons zal overschrijden, hetgeen iets meer zoude zijn dan verleden jaar.

Java was over het algemeen kalm gestemd. Eindelijk vond weer eens eene transactie plaats in suiker uit oogst 1917 en wel tot f 11 1/2 voor No. 16 en hooger, waarbij de koper een exporteur is.

Amerika bleef de geheele week vast gestemd op 6,02 c. voor Spot-Centrifugals. Belangrijke afdoeningen vonden plaats in October-Cubas tot 5 c. cf. U. S. De aanvoeren der week bedroegen 21.000 tons, de versmeltingen 61.000 tons en de stock 167.000 tons tegen 277.000 tons en 319.000 tons in de beide voorgaande jaren.

De noteering voor Cuba-suikers in Londen is hooger, n.l. prompt 22/—; December 21/3 en Maart 19/6 f.o.b. Cuba. Voor American Granulated wordt nu 27/7 1/2 f.o.b. gevraagd.

De koloniale oogsten zijn veelbelovend. Zoowel in Britsch-Indië en Formosa alsook in Amerika verwacht men grotere oogsten. De taxatie voor Formosa is 350.000 tons, terwijl men voor Louisiana op 250 à 300.000 tons rekent tegen 123.000 tons verleden jaar.

De Cuba-statistiek is als volgt:

Ontvangsten der week	1916	1915	1914
eindigend 1 Oct.	1.835	5.600	3.000 tons
Totaal sedert 1 Dec. ..	2.971.670	2.519.801	2.561.528 "
" exp. " 1 " ..	2.518.000	2.114.543	2.325.000 "
Exp. naar U.K. 1/1-2/9	519.581	288.644	211.462 "
" " Frankr. 1/1-2/9	119.937	5.895	32.988 "
Totale voorraad op 25/9	320.000	291.229	120.000 "
Werkende fabr. 28/9..	1	1	1

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Oct./Dec.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Java: fob.	Americ. Granu- lated fob.	
6 Oct. 1916....	f 25 1/2	47/1 1/2	21/6	27/7 1/2	6,02
29 Sept. 1916....	" 25 1/2	47/1 1/2	21/6	26/6	5,77
6 Oct. 1915....	" 18 3/8	50/-	20/-	16/6	3,64
6 Oct. 1914....	" 14 7/8	33/6	—	—	5,02
21 Juli 1914....	" 11 13/32	18/-	—	—	3,26

RUBBER.

De markt was in de afgelopen week vast gestemd en prijzen liepen op volgens onderstaande noteeringen.

Als reden voor deze stijging noemt men de brand aan boord van het S.S. „Helenus”. Naar men vermoedt heeft dit stoomschip circa 1700 tons rubber aan boord en men verkeert in het onzekere of en in hoeverre de lading door het vuur aangetast werd.

Slotnoteeringen zijn als volgt:

Prima Hevea Crepe loco/Oct. 2/4 3/4	einde vorige week	2/4 1/4
" " " Nov./Dec. 2/5 1/4	" " "	2/4 1/2
" " " Jan./Juni 2/5 3/4	" " "	2/4 3/4
Smoked Sheets 1/4 d. minder	" " "	1/4 d. minder
Hard cure fine Para.....	3/1 1/2	" " "

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Ook deze week was de stemming onveranderd kalm. Het weinige, dat in de eerste hand werd aangeboden, vond meerendeels plaatsing tot de bestaande prijzen.

Voor Santos blijft vrij geregeld vraag bestaan; het aanbod is nog steeds zeer beperkt.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
7 Oct. 1916	465.000	6600	2.397.000	—	12 5/16
30 Sept. 1916	427.000	6600	2.442.000	6500	12 3/8
7 Oct. 1915	542.000	4900	2.238.000	5700	12 13/32
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
7 Oct. 1916 ..	85.000	814.000	303.000	4.287.000
7 Oct. 1915 ..	113.000	1.076.000	366.000	4.728.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 30 September, in duizenden balen.

	1916	1915	1914	1913	1912
Voorraad in Europa ..	3.857	3.875	6.098	6.019	5.710
Stoomend { Brazilië ..	552	645	277	986	760
{ Oost-Indië ..	?	108	32	46	45
n. Europa { Ver. Staten ..	—	7	20	5	3
Voorraad Ver. Staten	4.409	4.635	6.427	7.056	6.518
Stoomend { Brazilië ..	629	947	578	524	575
naar { Oost-Indië ..	?	6	4	37	16
Ver. Staten	6.926	7.166	8.399	9.010	9.167
Voorraad in Rio	427	489	312	398	355
" " Santos ..	2.442	2.226	1.277	2.723	2.609
" " Bahia ..	27	25	36	50	20

Totaal..... 9.822 9.906 10.024 12.181 12.151

Op 31 Augustus 8.757 9.526 10.482 11.484 11.438

Op 1 Juli..... 7.091 7.538 11.289 10.275 10.965

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. In „op aflading” werd deze week slechts de verkoop gepubliceerd van:

200 tres. Monogram October-aflading ad f 85,—.

Verder werden van den aanvoer per s.s. „Raven”, circa 2500 tierces verkocht op basis van f 95,— voor „Extra-kwaliteit”.

Oleo-Stearine. Zuid-Amerikaansche werd op aflading verkocht ad f 80,—.

Premier-Jus. Noord-Amerikaansche. Voor „Extra's” aangekomen per s.s. „Raven” wordt f 91,—/90,— verlangd.

Zuid-Amerikaansche. Op October/November-aflading werd gedaan:

Ie soort ad f 80 en later ad f 81. Men vraagt thans f 86.

IIe „ „ „ 79 „ „ „ „ 80. „ „ „ „ 83.

IIIe „ „ „ 77 „ „ „ „ 78. „ „ „ „ 80.

Neutrallard. Er werden eenige posten ouder loco-goed

afgedaan ad f 95,— tot f 98,— al naar kwaliteit.

De eerste hand verlangt zoowel voor versche loco-partijen

als voor op aflading meer dan f 100,—.

Katoenzaad-olie. Loco Butteroil werd in de tweede

hand eerst ad f 70,— tot f 72,— later ad f 73,— gedaan.

Neutraal Cocosvet. De noteering is onveranderd

f 76,— voor prompte levering.

COPRA.

Op onze markt werden in verband met de hogere Londense noteeringen hogere prijzen betaald; t.w. voor Java f. m. s. f 39¹/₄, voor Padang telquel f 36,—; Molukken telquel f 36¹/₄ koopers.

Ceylon cif. Londen £ 33.5.- en cif. Marseille £ 38.10.- (verkoopers).

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

7 October 1916....	f 39 ¹ / ₄	} N. O. T.-condities.
30 September 1916....	„ 39	
7 October 1915....	„ 29	
7 October 1914....	„ 33 ¹ / ₂	
20-25 Juli 1914....	„ 28 ³ / ₄	(stoomend).

VERKEERSWEZEN.

BEVRACHTINGEN.

7 Oct. 1916. De vrachtenmarkt was in de afgelopen week flauw gestemd. Uit Argentinië kwamen berichten over droogte, waardoor de tarwe- en lijnzaadoogst beschadigd zou zijn, met het gevolg, dat nagenoeg geen bevrachtingen plaats vonden. Van Noord-Amerika was alleen het Britsche Regeeringscomité voor beperkte hoeveelheden in de markt.

Voor kolen was meer aanbod van scheepsruimte dan de vorige week.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/ R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
2/7 Oct. 1916	—	—	—	11/6	f 100	131/3
25/30 Sept. 1916	—	—	f 14,—	11/9	—	143/-
4/9 Oct. 1915	—	—	f 6,—	12/3	f 43 ¹ / ₂	67/1 ¹ / ₂
5/10 Oct. 1914	—	—	3/-	2/9	—	20/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
2/7 October 1916 ..	—	—	—	—
25/30 September 1916 ..	—	—	—	462/6
4/9 October 1915 ..	—	—	—	—
5/10 October 1914 ..	—	—	—	—
Juli 1914 ..	f 12,—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthagens Middlesbro'	Griekenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
2/7 October 1916 ..	18/6	21/-	—	—
25/30 September 1916 ..	18/6	19/-	—	—
4/9 October 1915 ..	16/6	17/-	—	—
5/10 October 1914 ..	4/6	5/-	5/9	—
Juli 1914 ..	4/3	5/4 ¹ / ₂	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
2/7 Oct. 1916	34/-	75/-	60/-	—	f 6,50	—
25/30 Sept. 1916	34/-	73/-	60/-	31/-	„ 6,50	—
4/9 Oct. 1915	fr 29 ¹ / ₄	38/9	43/9	41/3	„ 6,—	—
5/10 Oct. 1914	„ 6,60	7/11	7/9	11/10 ¹ / ₂	—	—
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostock West Europa	Chili West Europa (salpeter)
2/7 October 1916 ..	135/-	160/-	—	—
25/30 September 1916 ..	133/9	170/-	—	—
4/9 October 1915 ..	51/3	—	—	80/-
5/10 October 1914 ..	21/-	30/-	—	—
Juli 1914 ..	14/6	16/3	25/-	22/3

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACHTEN.

De aanvoer van granen en kolen was in de afgelopen week aanzienlijk. Er heerschte tengevolge daarvan een levendige vraag naar scheepsruimte voor het binnenland en de vrachtprijzen waren vaster.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Mussale goed. Bovenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
2-7 October 1916 ..	—	—	—	gunstig
25-30 September 1916 ..	—	—	—	gunstig
4-9 October 1915 ..	0,40	0,50	—	gunstig
5-10 October 1914 ..	—	—	—	gunstig
20-24 Juli 1914 ..	0,60	0,70	1,05	gunstig

J. & J. M. VOORHOEVE
Makelaars in Assurantiën
 Anno 1836

ROTTERDAM

VAN RIJN & CO
 UTRECHT — POSTBUS 40

EENIGE FABRIKANTEN
 VAN DE UTRECHTSCHÉ

FIJNE TAFELMOSTERD

UNIE BANK

voor

Nederland en Koloniën

AMSTERDAM

BATAVIA - SOERABAYA

Accountantskantoor

James Polak

(Lid Ned. Acc. Verg.)

LEUVEHAVEN 14

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR

GRONINGER BANKVEREENIGING SCHORTINGHUIS & STIKKER

Winschoten, Stadskanaal, Wildervank,
 Sappemeer, Groningen en Delfzijl

Gestort Kapitaal f 2.000.000,— Reserves f 181.970,16

VERRICHT ALLE BANKZAKEN

Belast zich met het incasseeren van wissels op binnen-
 en buitenland

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

HYPOTHECAIRE CREDIETBANK

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Maatschappelijk Kapitaal f 1.000.000,—
 waarvan geplaatst f 622.000,—, waarop gestort 10 %.

COMMISSARISSEN:

Mr. H. J. F. HEIJMAN, Advocaat en Procureur te Rotterdam, Voorzitter.
 G. H. BIERMAN, Directeur. Eerste Nederlandsche Hypotheekbriefbank te 's-Gravenhage, Secretaris.
 F. G. H. GERLINGS, Beheerend Venoot der Leidsche Bankvereening te Leiden.
 P. J. J. JONAS VAN 'S HEER ARENSKERKE, Lid der firma JONAS & KRUSEMAN te Amsterdam.
 G. RIPPING, Burgemeester van Alkmaar te Alkmaar.
 R. W. J. SCHILL, Lid der firma SCHILL & CAPADOSE te 's-Gravenhage.

DIRECTIE:

Mr. J. J. BERGSMA te 's-Gravenhage. — C. PLOKHOOIJ te 's-Gravenhage.

UITGIFTE VAN

f 400.000,— 5 pCt. Schuldbrieven

verdeeld in stukken ter grootte van f 1000,—, f 500,—
 voor hoofdsom en rente verzekerd (ieder voor de helft) door
 de Naamlooze Vennootschap Ongevallen-Verzekering-Mij.
 „FATUM”, gevestigd te 's-Gravenhage
 en de Naamlooze Vennootschap „De Nederlandsche Phoenix”,
 gevestigd te Rotterdam.

TRUSTEE DER LEENING:

Naaml. Venn. Administratie- en Trustkantoor te 's-Gravenhage.

De ondergeteekenden berichten, dat de inschrijving op deze
 Schuldbrieven bij hen zal zijn opengesteld op

DINSDAG 17 OCTOBER 1916.

van des voormiddags 9 tot des namiddags 4 uur

KOERS VAN UITGIFTE 98¹/₂ %.

Prospectussen en inschrijvingsbiljetten zijn bij hen verkrijgbaar,
 alwaar tevens de inschrijvingen worden aangenomen. Gewaarmerkte
 afschriften van de overeenkomsten van de N. v. HYPOTHECAIRE
 CREDIETBANK met de betrokken verzekering-maatschappijen en
 het Trustkantoor liggen bij hen ter inzage.

AMSTERDAM, JONAS & KRUSEMAN.

'S-GRAVENHAGE, SCHILL & CAPADOSE.

LEIDEN,

LEIDSCHÉ BANKVEREENIGING,

10 October 1916.

H. F. C. GERLINGS.

MAANDSTAAT OP 30 SEPTEMBER 1916
VAN
DE WISSEL- EN EFFECTENBANK
TE ROTTERDAM.

Aandeelhouders voor 90 % deelneming 2e Serie	f 1.350.000,—	Kapitaal	f 2.500.000,—
Kas, Wissels en Coupons	„ 11.618.021,60	Vennootsch. Deposito in Effecten ..	f 774.775,—
Eigen Fondsen	„ 203.898,99	Vennootsch. Deposito in Geld	„ 575.225,—
Effecten van Aandeelhouders	„ 774.775,—	Reserverekening	„ 378.871,55
Deelneming in Syndicaten	„ 86.357,46	Reserve voor te verstrekken Pensioenen en Ziekengelden	„ 92.581,17
Prolongatiën en beleeningen gegeven ..	„ 1.206.950,—	Fonds voor Pensioenen en Ziekengelden ..	„ 26.249,—
Saldo's Bankiers	„ 840.000,10	Depositorekening	„ 6.903.506,11 1/2
id. voor geaccepteerd	„ 441.144,20	Saldo's Bankiers	„ 1.198.306,99 1/2
Voorschotten op Onderpand of Borgtocht id. op Consignaties	„ 2.928.017,65 „ 27.245,25	Traites geaccepteerd	„ 473.636,54
Debiteuren in Rekening-Courant	„ 1.297.731,76	Crediteuren in Rekening-Courant	„ 8.412.033,80
Gebouwen en Safe-Deposit	„ 442.212,99		
Deelneming in het Ziekten- en Pensioen-fonds Twentsche Bankvereniging c.s. ..	„ 118.830,17		
	f 21.335.185,17		f 21.335.185,17

DE TWENTSCHE BANKVEREENIGING

B. W. BLIJDENSTEIN & Co.

AMSTERDAM, LONDEN, ENSCHEDE, ALMELO.

MAANDSTAAT VAN DE KANTOREN AMSTERDAM.

DEBET.	30 September 1916		30 September 1915	
	f		f	
Kapitaal en Reserven te Londen	f 5.906.250,—		f 6.617.187,50	
Fondsen voor rekening onzer Twentsche Kantoren gedeponneerd te Londen	„ 925.000,—		„ 1.380.000,—	
Fondsen in Commanditair en Leen-Depôt, gedeponneerd te Rotterdam	„ 549.900,—		„ 354.600,—	
Aandeelen de Wissel- en Effectenbank f 999.000,— (1915 f 519.000,—) waarop in Geld gestort	„ 567.000,—		„ 274.200,—	
Fondsen in Commanditair en Leen-Depôt, gedeponneerd te Amsterdam ..		f 7.948.150,—		f 8.625.987,50
Kassa, Wissels en Coupons		„ 25.974.350,—		„ 24.803.150,—
Nederl. Staatsleeningen, Schatkistbiljetten en Schatkistpromessen		„ 24.613.444,52 1/2		„ 12.857.032,29
Saldo's bij Bankiers		„ 27.907.201,71		„ 14.718.900,32
Prolongatiën gegeven		„ 9.783.036,80 1/2		„ 5.642.746,04 1/2
Syndicaten en Eigen Fondsen		„ 3.959.335,—		„ 7.741.485,—
Credietvereniging	f 21.440.844,40	„ 2.121.037,87	f 20.059.652,20 1/2	„ 1.937.195,84 1/2
af: loopende promessen	„ 1.200.000,—	„ 20.240.844,40	„ 3.350.000,—	„ 16.709.652,20 1/2
Voorschotten tegen Onderpand of Borgtocht en Saldo's Rekeningen-Courant ..		„ 8.216.351,32 1/2		„ 11.981.765,38
Voorschotten op Consignatiën		„ 1.694.227,85		„ 1.428.778,02
Gebouwen en Safe Deposit		„ 950.446,19		„ 986.103,09
Totaal		f 133.408.425,67 1/2		f 107.432.795,69 1/2
CREDIT.				
Kapitaal	f 12.272.000,—		f 12.033.500,—	
„ Credietvereniging	„ 2.311.372,50		„ 2.173.127,50	
Reserven	„ 4.686.143,25		„ 4.540.773,—	
„ Credietvereniging	„ 2.338.977,27		„ 2.165.234,95	
Ziekten- en Pensioenfondsen		f 21.608.493,02		f 20.912.635,45
Fondsen in Leen-Depôt		„ 179.935,47		„ 155.677,94
Deposito's		„ 25.185.050,—		„ 23.818.550,—
„ op prolongatie		„ 15.007.995,52		„ 12.526.946,01 1/2
Saldo te ontvangen en te leveren Fondsen ..		„ 9.720.700,—		„ 2.720.800,—
Saldo's Rekeningen-Courant		„ 739.882,53 1/2		„ 441.687,48 1/2
„ „ „ „ „ Credietverg ..		„ 39.134.321,16		„ 26.707.506,13
„ „ „ „ „ „ ..		„ 6.831.057,25		„ 3.266.206,76 1/2
Saldo Rekeningen met de Bijkantoren ..		„ 3.140.144,28 1/2		„ 3.380.310,74 1/2
Te betalen Wissels		„ 10.157.655,04		„ 12.081.664,37
Diverse Rekeningen		„ 1.703.191,39 1/2		„ 1.420.810,79 1/2
Totaal		f 133.408.425,67 1/2		f 107.432.795,69 1/2